

RANUAN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2023

Sisältö:

Toimintakertomus
Talousarvion toteutuminen
Tilinpäätöslaskelmat
Tilinpäätöksen liitetiedot
Allekirjoitukset ja merkinnät

RANUA

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1.1. Kunnanjohtajan katsaus.....	4
1.1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.1.3. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	8
1.1.4. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	13
1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta	14
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	15
1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	15
1.3.2. Toiminnan rahoitus.....	16
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	16
1.5. Kokonaistulot ja menot	18
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	19
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	19
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	19
1.7. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	20
1.8. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	21
1.9. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	22
1.10. Tilikauden tuloksen käsittely	26
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	26
2.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, käyttötalousosan toteutumisvertailu	26
2.1.1. Kunnanhallitus	26
2.1.2. Hyvinvointilautakunta	35
2.1.3. Tekninen lautakunta	56
2.2. Koko kunnan käyttötalousosan toteutumisvertailu	64
2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	64
2.3.1. Verotulojen erittely.....	65
2.3.2. Valtionosuuksien erittely	66
2.3.3. Investointien toteutuminen	66
2.4. Rahoitusosan toteutumisvertailu	68
2.5. Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 69	
2.5.1. Määrärahojen toteutuminen	69

2.5.2.	Tuloarvioiden toteutuminen.....	71
3.	Tilinpäätöslaskelmat	72
3.1.	Kunnan tuloslaskelma	72
3.2.	Kunnan rahoituslaskelma	73
3.3.	Kunnan tase.....	74
3.4.	Konsernilaskelmat	75
3.4.1.	Konsernituloslaskelma	75
3.4.2.	Konsernin rahoituslaskelma	76
3.4.3.	Konsernitase	77
4.	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	79
4.1.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	79
4.2.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	80
4.3.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	80
4.3.1.	Toimintatuotot tulosalueittain	80
4.3.2.	Verotulot	81
4.3.3.	Valtionosuudet.....	81
4.3.4.	Palveluiden ostot.....	81
4.3.5.	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	82
4.3.6.	Pakollisten varausten muutokset	83
4.3.7.	Olennot muihin toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot.....	83
4.3.8.	Rahoitustuotot ja –kulut.....	84
4.3.9.	Erittely poistoeron muutoksista	84
4.4.	Tasetta koskevat liitetiedot	84
4.4.1.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	84
4.4.2.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	87
4.4.3.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	89
4.5.	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	92
5.	Allekirjoitukset ja merkinnät.....	92
6.	Luettelot ja selvitykset	94

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vaikka kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle 1,8 miljardiin euroon.

Kuntien vahva tilikauden tulos ohjautuu nopeasti kasvaneiden investointien rahoittamiseen. Kunnat käyttivät ylijäämäänsä myös lainakannan vähentämiseen alustavan arvion mukaan yhteensä 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin.

Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikempi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muuan muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruisiksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille.

Kuntaliiton arvion mukaan verohäntä ylittää jopa 1,4 miljardiin euroon vuonna 2023. Kunnille maksettiin ennakkollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuutta, jotka ovat määrä periä takaisin valtiolla lähivuosina.

Kuntien toimintamenot supistuivat sote-muutoksen vuoksi arviolta 50-60 prosenttia, mutta verotuloissa muutos oli verohäntien vuoksi pienempi.

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonalla eurolla. Markkinakorkojen ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle. Rahoitusmarkkinoiden tilanne kasvatti toisaalta kuntien korkotuottoja 100 miljoonalla eurolla.

Soten taloudelliset vaikutukset alkavat selkeytyä vasta vähitellen, mutta tilinpäätösarviot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta viime vuonna.

Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos on selkeästi huonompi. Aivan pienimmissä, alle 5000 asukkaan, kunnissa tilikauden tulos jopa heikkeni vuodesta 2022. Näin tapahtui vuoteen 2023 kohdistuneesta poikkeuksellisen suuresta verohännästä huolimatta.

Kertomusvuosi kunnassa oli työntäyteinen. Helmikuussa kunnanhallitus valitsi Ranuan yläasteen ja lukion uudisrakennuksen toteuttajaksi Sakela Oy:n. Koulun rakentaminen käynnistyi keväällä 2023 ja se on yhteensä noin 9 miljoonan euron investointi.

Helmikuun kokouksessaan kunnanhallitus päätti ottaa käyttöön verottoman työsuhdepolkupyöräedun 1.5.2023 alkaen kunnan vakituiselle henkilökunnalle. Päätöstä perusteltiin työntekijöiden hyvinvoinnin lisäämisellä ja edullisena tapana sitouttaa työntekijöitä. Työsuhdepolkupyöräedun nähtiin myös vahvistavan kunnan houkuttelevuutta työpaikkana.

Huhtikuussa valtuusto hyväksyi kunnan tonttien ja maa-alueiden myynti- ja vuokrausehdot sekä luovutusehdot.

ETFuels ja Neova Oy pyrkivät kehittämään Suomeen 100 kilotonnin vihreän e-metanolitehtaan. Yhtiöt näkevät Ranuan Näätäaavan potentiaalisesti sijoituspaikaksi 800 miljoonan euron kokonaisinvestoinnille. Valtuusto hyväksyi huhtikuussa tukikirjeen ETFuelsin biometanolitehdas-hankkeeseen.

Toukokuussa kunnanhallitus hyväksyi Ranuan eläinpuiston ympäristö matkailun yritysekosysteemiksi -kehittämishankkeen (RYMY-hankkeen) hankesuunnitelman ja päätti hakea hankkeen toteuttamiseen julkista tukea. Marraskuussa Lapin liitto myönsi 100 000 euron hankkeelle 80 % tuen.

Toukokuun kokouksessaan kunnanhallitus hyväksyi paikallisen sopimuksen työaikapankin käyttöönotosta 1.6.2023 alkaen. Pankin käyttöönotto lisää osaltaan henkilökunnan työhyvinvointia.

Kunnan hankintaohjetta päivitettiin kesäkuussa. Kunnanhallitus hyväksyi Ranuan kunnan uuden hankintaohjeen ja se tuli voimaan 1.7.2023 lukien.

Elokuussa kunnanhallitus päätti, että Ranuan kunta osallistuu Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupungin toteutukseen. Kunta suunnittelee ja toteuttaa Oulu2026 teemojen mukaista ohjelmaa vuosina 2024-2026.

Kunnan hallintosääntöä päivitettiin vuoden 2023 aikana siten, että hallintosäännössä huomioitiin soten ja pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Lisäksi hallintosääntöön päivitettiin valtuuston rooli tuulivoimaa koskevissa kaavoitusaloitteissa. Valtuusto hyväksyi päivitetyn hallintosäännön syyskuussa 1.10.2023 voimaan tulevaksi.

Syyskuun kokouksessa valtuusto hyväksyi kunnan sijoitustoiminnan periaatteet. Sijoitussuunnitelmaan ei ollut päivitetty kokonaisuutena vuoden 2013 jälkeen.

Julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025. Ranuan kunta ja Rovaniemen kaupunki valmistelivat vuoden 2023 aikana yhteisen työllisyysalueen perustamista. Valtuusto hyväksyi Rovaseudun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen kokouksessaan lokakuussa.

Elokuun lopulla yhdeksän valtuutettua esitti vaatimuksen siitä, että tuulivoiman kaavoituksen liittyvä kunnan linjaus tulee ottaa Ranuan kunnanvaltuuston käsittelyyn. Valtuusto päätti lokakuun kokouksessaan äänin 9-8, että tuulivoimaa koskevat kaavoitusaloitteet tuodaan valtuuston päätettäväksi.

Marraskuussa kunnanhallitus hyväksyi päivitetyn elinvoimapolitiittisen kumppanuussopimuksen Rovaniemen koulutuskuntayhtymän kanssa. Sopimuksella täsmennetään, tiivistetään ja jännevöitetään omistajakunnan ja Rovaniemen koulutuskuntayhtymän oppilaitosten välistä yhteistyötä.

Marraskuussa kunnanhallitus päätti, että kunnan ICT-palvelut järjestetään jatkossakin omana palvelutuotantona.

Valtuusto päätti marraskuussa tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien vahvistamisesta vuodelle 2024. Tuloveroprosentiksi vahvistettiin 7,10. Yleinen kiinteistöveroprosentti vahvistettiin 1,10 mukaan.

Joulukuussa valtuusto hyväksyi Ranuan kunnan kaivosohjelman vuosille 2024-2030. Kaivosohjelma linjaa Ranuan kunnan toimintaa ja luo suuntaviivat sille, mihin varoja suunnataan ja mitä toimenpiteitä tehdään kaivoksen rakentamispäätöksen myötä.

Vuoden aikana Ranuan kunnan väkiluku väheni 20 (51) henkilöllä, joten asukasmäärä oli vuoden lopussa 3 599 (3 619) henkilöä. Lapsia syntyi 23 (19) ja kuolleita oli 48 (55). Kunnan keskimääräinen työttömyysprosentti oli vuonna 2023 10,9 %, kun se vuonna 2022 oli 11,3 %. Toimintavuonna syntyi 12 uutta yritystä.

Vuoden 2023 tilinpäätös osoittaa 1 048 321,74 euroa alijäämää. Kumulatiivista ylijäämää kunnan taseessa on edellä mainittu alijäämä huomioiden yhteensä 13 364 781,74 euroa.

Toimintavuoden vuosikate oli -73 €/asukas (edellisenä vuonna 438 €/asukas). Kunnan velkamäärä lisääntyi noin 9,5 milj. euroa ja velkaa oli tilinpäätöspäivänä 3 195 €/asukas (648 €/asukas). Lainat ja vuokravastuut olivat 7 452 €/asukas (4 981 €/asukas). Koko kuntakonsernin velat olivat 6 208 €/asukas (5 170 €/asukas). Kassan riittävyys oli 164 pv (109 pv).

Henkilöstön lukumäärä sisältäen vakinaiset, sijaiset ja määräaikaiset sekä palkkatuella palkatut oli vuoden lopussa 195 (361). Sairauspoissaoloja oli 14,8 (19,3) päivää/henkilö, joten tilinpäätösvuonna päästiin valtuuston asettamaan tavoitteeseen < 15 pv/hlö. Kehityskeskustelut toteutettiin lähes koko henkilöstön osalta.

Ranuan Seudun Matkailu Oy:n liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 32,5 %. Ranuan Infra Oy:n liikevaihto kasvoi 8,9 % ja Ranuan Vuokra-asunnot Oy:n

liikevaihto pieneni 7,0 %. RSM Oy, Ranuan Infra Oy ja Ranuan Vuokra-asunnot Oy tekivät voitollisen tuloksen vuodelta 2023.

Kuntalain 1 §:n edellytykset saatiin täytettyä hyvin: Ranuan kunta edisti asukkaidensa hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjesti asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Tuomas Aikkila
kunnanjohtaja

1.1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuuston kokoonpano:

1.8.2021 alkaen: Aikkila Antti-Pekka, Hietala Tatu, Hintsala Jari, Illikainen Sirkka, Ilvesluoto Ulla, Jaakola Anitta, Kehusmaa Mika, Kelahaara Rauno, Kortesalmi Aimo, Kouva Jaakko, Manninen Liisa, Manninen Petri, Ranua Markus, Ruonala Keijo, Salmela Mirva, Salmela Terhi ja Säaskilahti Ari.

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut 1.8.2021 alkaen Hietala Tatu, I varapuheenjohtajana Ruonala Keijo ja II varapuheenjohtajana Aikkila Antti-Pekka.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet 1.8.2021 alkaen: Suomen Keskusta 10, Kansallinen Kokoomus 4, Perussuomalaiset 2, Suomen sosiaalidemokraattinen puolue 1.

Tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat:

Alla on lueteltu tilivelvolliset toimielimet 1.1.-31.12.2023 (kunnanhallitus, hyvinvointilautakunta ja tekninen lautakunta) sekä niiden jäsenet. Valtuusto on määritellyt tilivelvollisiksi viranhaltijoiksi kunnanjohtajan lisäksi osastopäälliköt sekä kaikki lautakuntien esittelevät viranhaltijat ja osan tulosityksikköjen esihenkilöistä.

Kunnanhallitus:

1.8.2021 alkaen: Salmela Mirva, Jaakola Anitta, Hintsala Jari, Kortesalmi Aimo, Kelahaara Rauno, Ranua Markus, Salmela Terhi.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on toiminut 1.8.2021 alkaen puheenjohtajana on toiminut Salmela Mirva ja varapuheenjohtajana Jaakola Anitta. Esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja.

Hyvinvointilautakunta:

1.8.2021 alkaen: Illikainen Sirkka (puheenjohtaja), Säaskilahti Ari, Ahola Marjut, Illikainen Niilo, Kokko Manu (13.6.2022 saakka), Kela Heikki (13.6.2022 lähtien), Manninen Liisa ja Manninen Petri sekä nuorisovaltuuston edustaja Anniina Illikainen. Esittelijänä on toiminut sivistystoimenjohtaja.

Tekninen lautakunta:

1.8.2021 alkaen: Kouva Jaakko (puheenjohtaja), Petäjäjärvi Janne, Hanhisuanto Marko, Kuha Auli ja Vartiainen Marja-Liisa. Esittelijänä on toiminut tekninen johtaja.

Tarkastuslautakunta:

1.8.2021 alkaen: Ilvesluoto Ulla (puheenjohtaja), Illikainen Sirkka, Ahola Santeri, Kuha Rauno ja Puominen Marjo.

Kuntayhtymät, kunnan edustajat

Lapin liitto kuntayhtymä:

1.8.2021 alkaen: Ilvesluoto Ulla ja Manninen Liisa

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä:

11.10.2021 alkaen: Illikainen Sirkka ja Salmela Mirva.

Kunnan virasto-organisaatio:

Kunnanjohtaja toimii viraston päällikkönä. Kunnan henkilöstön tehtäväalueisiin pohjautuva osastojako on seuraava: hallinto-osasto, sivistysosasto ja tekninen osasto. Osastoa johtaa osaston päällikkö. Osastot jakaantuvat tulosityksiköihin. Valtuusto vahvistaa tulosityksiköt päättäessään kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

1.1.3. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toimintavuoden joulukuussa Ranualla oli 142 työtöntä (v. 2022: 176) ja työttömyysaste oli 10,3 % (12,3 %). Lapissa työttömyysaste oli vastaavana aikana 10,2 % (10,5 %) ja koko maassa 11,2 % (9,8 %).

Pääosin Ranuan kunnan alueelle sijoittuvaa Suhangon jalometalliesiintymää on tutkittu jo usean vuosikymmenen ajan. Kaivoksen investointipäätöstä odotetaan vuoden 2024 aikana ja tuotannon odotetaan käynnistyvän vuonna 2027/8. Tärkeänä tavoitteena tulee olemaan vastuullisesti toimivan uuden sukupolven kaivoksen luominen sekä hankkeen sosiaalisten ja ympäristölle haitallisten vaikutusten minimointi uusinta teknologiaa hyödyntämällä ja läheistä yhteistyötä tekemällä eri sidosryhmien kanssa. Tärkein kaivannainen ja päätuote tulisi olemaan palladium. Toimiessaan kaivos työllistäisi suoraan noin 400 työntekijää arviolta yli 20 vuoden ajan. Kaivoksen 2-3 vuotisen rakentamisvaiheen arvioidaan työllistävän 1000 henkilöä. Vuonna 2023 kunnassa työskenteli kaivoskoordinaattori ja valmistui Ranuan kunnan kaivosohjelma 2024-2030.

Kunnan työllistämistoimilla ja elinkeinopoliittisilla toimenpiteillä sekä elinkeinojen kehittämiseen tehtävillä lisäpanostuksilla tuetaan työpaikkojen säilyttämistä ja

työpaikkojen syntymistä sekä nykyisten yritysten laajenemista ja uusien yritysten syntymistä. Vuoden 2023 aikana on syntynyt 12 uutta yritystä.

Talous- ja henkilöstöhallintopalveluiden ulkoistuksen myötä talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja suunnitellaan jatkuvasti tehokkaammiksi ja uusia digitaalisia toimintatapoja otetaan käyttöön. Arkistointia on sähköistetty ja prosesseja automatisoitu. Kirjanpidon laskentatunnisterakennetta on päivitetty vastaamaan kuntien automatisoitua talousraportointia Valtionkonttorille.

Alla olevassa taulukossa on esitetty työttömien määrä ja työttömyysaste vuosina 1990, 2000 ja 2023. Vertailussa on myös Lappi. Lähde: Lapin ELY-keskus, TEM.

	1990	2000	2023
RANUA			
<i>Työttömien lkm</i>	183	520	150
<i>Työttömyysaste %</i>	7,8	23,8	10,9
LAPPI			
<i>Työttömien lkm</i>	7849	18 718	8 076
<i>Työttömyysaste %</i>	7,8	21,0	10,1

Alla olevassa taulukossa on esitetty työpaikat työnantajasektorin mukaan Ranualla 2022. Vertailussa myös Lappi. Lähde: Tilastokeskus.

	Ranua	%	Lappi	%
<i>Työlliset</i>	1 151	100,0	72 505	100,0
<i>Palkansaajat</i>	923	80,2	65 047	89,7
<i>Valtio</i>	7		5 281	
<i>Kunta</i>	433		18 324	
<i>Valtioenemm. Oy</i>	9		1 635	
<i>Yksityissektori</i>	474		39 330	
<i>Tunteaton</i>	0		477	
<i>Yrittäjät</i>	228	19,8	7 458	10,3

Alla olevassa taulukossa on esitetty kunnan väkiluvun kehitys vuodesta 1970 lukien:

Vuosi	Väkiluku	Muutos
1970	6 278	
1980	5 603	-10,7 %
1990	5 655	+0,9 %
2000	5 052	-10,7 %
2010	4 337	-14,1 %
2020	3 712	-14,4 %
2021	3 670	-1,1 %
2022	3 618	-1,4 %
2023	3 599 *)	-0,5 %

*) Tilastokeskuksen ennuste

Kunnan väliluku väheni Tilastokeskuksen ennusteen mukaan toimintavuonna 19 asukkaalla. Kunnassa asukasmäärä 31.12.2023 oli 3 599. Kunnan oman tavoitteen mukaan asukasluku pyritään vakiinnuttamaan 3 700 asukkaan väestöpohjaan, mikä edellyttää kuitenkin uusien työpaikkojen syntymistä ja muuttoliikettä alueelle.

Toimintavuonna kunnan tuloveroprosentti oli 7,11 prosenttia. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: vakinaisen asumisen kiinteistöveroprosentti 0,50 %, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 % ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,15 %.

Vuoden 2023 tilinpäätös toteutui kokonaisuudessaan 1 322 306,74 euroa heikommin kuin talousarviota tehdessä ennakoitiin. Tähän vaikuttivat inflaation ja kulujen ennakoimattoman suuren kasvun (esim. sähkö-, lämmitys- ja korkokulut) lisäksi menojen ja tulojen jaksotukset (esim. lainat sekä valtion tuet ja avustukset), suuruusluokaltaan iso takautuva soteen liittyvä tuloslaskelmavaikutteinen veloitus, VM-veroennusteesta poikkeava, alhaisempi verokertymä sekä arvioitua suuremmat määräaikaisten ja sijaisten henkilöstökulut. Toimintavuoden aikana tehtiin käyttötalouden määrärahan muutoksia yhteensä -110.000 €. Ulkoiset toimintatuotot olivat 2 417 920,11 €, ulkoiset toimintakulut 16 408 409,74 € ja toimintakate (toimintatuotot – toimintakulut) -13 990 489,63 €.

Verotuloja kertyi toimintavuonna 5 553 034,41 € ja niiden toteutuma alitti talousarvion 279 965,69 €. Valtionosuuksia saatiin toimintavuonna 8 279 091 €. Talousarvioon verrattuna valtionosuudet ylittyivät 20 691 €.

Vuosikatetta kertyi toimintavuonna -262 019,41 euroa. euroa ts. -72,80 €/asukas. Investointimenot olivat toimintavuonna 8 158 380,32 € ja investointitulot 2 649,30. Nettoinvestoinnit olivat 8 155 731,02 euroa.

Toimintavuonna kunta nosti 9,5 miljoonaa euroa pitkäaikaista lainaa yläkoululukion ja päiväkodin investointihankkeita varten. Velkaa oli tilinpäätöspäivänä 3 195 €/asukas ja koko kuntakonsernissa 6 208 €/asukas. Lainat ja vuokravastuut olivat 3 505 €/asukas ja koko kuntakonsernissa 10 464 €/asukas.

Tilikauden alijäämä 1 048 321,74 vähentää edellisiltä vuosilta kertynyttä ylijäämää, jota on em. alijäämä huomioiden yhteensä 13 364 781,74 €.

Rahoituslaskelman tunnuslukuna on esitetty laskennallinen lainanhoitokate sekä taseen tunnuslukuna lainat ja vuokravastuut sekä lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas. Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Tilinpäätöstä lukiessa tulee huomioida, etteivät vuosien 2022 ja 2023 luvut ole täysin vertailukelpoisia, koska sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnalta valtiolle 1.1.2023.

Kunnan henkilöstö

Kevan ennusteen mukaan seuraavien kymmenen vuoden aikana kunta-alan nykyisistä työntekijöistä jää maassamme eläkkeelle vuosittain 2,8-3,6 %. Tämä tarkoittaa yhteensä noin 195 400 henkilöä vuosina 2024-2034, mikä on noin kolmasosa tämänhetkisestä henkilöstöstä. Kunta-alan eläkepoistumassa on alueellisia eroja. Työntekijöiden ikärakenteen vuoksi vanhuuseläköityminen on suurinta Lapissa ja Kainuussa, pienintä Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla.

Vuonna 2023 kuntien ja hyvinvointialueiden työvoimakustannukset kasvoivat noin 800 miljoonaa euroa. Tämä summa on noin 80–110 miljoonaa euroa suurempi kuin KT, Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat arvioi aiemmin. Tämän muutoksen taustalla ovat koronahoitajille maksettava kertapalkkio sekä sopimus palkkojen yhteensovittamisesta. Kuntatyönantajien maksamista sosiaalivakuutusmaksuista puolestaan suurin osa on eläkemaksuja. Vuonna 2023 kunta-alan henkilöstömenot ovat arviolta 11,7 miljardia euroa. Palkkakustannusten osuus henkilöstömenoista on noin 9,6 miljardia euroa, ja työnantajan maksamien eläke- ja muiden sosiaalivakuutusmaksujen osuus on noin 2,2 miljardia euroa. Huomioon ottaen nämä luvut, kuntien työvoimakustannukset olivat merkittävä osa talousarvioita ja vaikuttivat laajasti julkisen sektorin toimintaan.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten sopimuskausi alkoi 1.5.2022 ja päättyy 30.4.2025. Työvoimakustannukset nousevat sopimuskaudella korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia (KT 2022). Sopimuskauden toisena vuonna kunnallisen toteutettiin 1.6.2023 lukien yleiskorotus, joka oli 2,20 prosenttia (KVTES ja TS) tai 2,02 prosenttia (OVTES). Lisäksi paikallisesti neuvoteltiin ja päätettiin 1.6.2023 voimaan tulleista järjestelyeristä (0,7 %) ja kehittämisohjelmaeristä (1,20 %). Lisäksi 30.6.2023 maksettiin kertaerä, mikä oli vähintään 467 euroa/hlö.

Henkilöstö on merkityksellisin voimavara kunnan palvelutuotannossa. Ranuan kunnan henkilöstömäärä oli toimintavuoden lopussa 195 (v. 2022: 361) henkilöä, joista sijaisia ja määräaikaisia 59 sekä palkkatuella palkattuja 2 henkilöä. Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma henkilöstösivukuluineen oli tilikaudella 8 758 670 €.

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta annetun lain mukaisesti kunnassa on toiminut yhteistyöryhmä, johon kuuluu sekä työnantajan että työntekijöiden edustajia. Yhteistyöryhmä toimii myös työsuojelutoimikuntana. Toimintavuonna yhteistyöryhmä kokoontui 4 kertaa. Koko kunnan henkilöstöä koskeva koulutus suunniteltiin laadittiin toimintavuoden alussa ja hyväksyttiin kunnanhallituksessa 13.2.2023.

Henkilöstön keski-ikä 31.12.2023 oli 47 v 9 kk (v. 2023 47 v 5 kk). Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tilastojen mukaan henkilöstön keski-ikä on kunta-alalla korkeampi kuin muilla työmarkkinasektoreilla. Keski-ikä koko kunta-alalla vuonna 2020 oli 45,6 vuotta. Kevan eläkepoistumaennusteen mukaan vuosina 2021-2030 kunnan nykyisistä työntekijöistä noin 44 % siirtyy eläkkeelle. Henkilökunnasta oli 74

% naisia ja 26 % miehiä. Toimintavuoden aikana 4 vakinaista henkilöä siirtyi eläkkeelle ja osa-aikaeläkkeellä oli vuodenvaihteessa 2 henkilöä.

Kunnan koko henkilöstön sairauspoissaoloja kertyi toimintavuonna yhteensä 2 889 päivää, joista palkattomia sairauspoissaoloja oli 111 pv (v. 2022: 6 965 ja 808). Toimintavuonna sairauspäiviä/henkilö oli 14,8 (19,3). Sairauspoissaoloja ei ollut lainkaan 36 työntekijällä (18,5 %:lla).

Henkilökunnan työssä jaksamista on tuettu toimintavuonna työkyvyn hallinnan ja aktiivisen tuen toimintamallilla, työnohjauksella, työsuhteidenpolkupyöräedulla sekä kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalvelut ePassi Flex:n 150 euron edulla. Työterveyshuollon palvelut on hankittu Lappica Oy:ltä.

Henkilökunta hallintokunnittain ja ikäluokittain 31.12.2023

Ikäluokka	Kunnanhallitus	Sivistysltk	Tekninen ltk	Yhteensä	%-osuus
Alle 30	0	12	2	14	7 %
30-34	0	19	2	21	11 %
35-39	0	14	4	18	9 %
40-44	1	18	2	21	11 %
45-49	4	16	3	23	12 %
50-54	3	16	3	22	11 %
55-59	1	32	6	39	20 %
60-64	0	21	10	31	16 %
yli 65	0	6	0	6	3 %
Yhteensä	9	154	32	195	100 %

Lähde: Personec F2 -järjestelmä/Monetra

Keskiarvoikä hallintokunnittain 31.12.2023

Kunnanhallitus	Sivistysltk	Tekninen ltk	Yhteensä
49 v 4 kk	47 v 9 kk	50 v	47 v 9 kk

Lähde: Personec F2 -järjestelmä/Monetra

Palkalliset ja palkattomat sairauspoissaolot vuonna 2023 (Lähde: Personec F2 -järjestelmä/Monetra)

Sairauspoissaolot	Palkalliset päivät	Palkattomat päivät	Yhteensä
Lyhyet poissaolot 1-7 pvää	1 452	7	1 459
Poissaolot 8-29 pvää	624	50	674
Poissaolot 30-59 pvää	417	54	471
Poissaolot 60-89 pvää	185	0	185
Poissaolot 90-179 pvää	100	0	100
Yli 180 pvää	0	0	0
Yhteensä	2 778	111	2 889

1.1.4. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toimintavuonna tehdyissä riskikartoituksissa ja vaarojen arvioinneissa kiinnitettiin erityistä huomiota kunnan ja kuntakonsernin toimintojen jatkuvuuden hallintaan. Kartoituksissa nousivat esille myös avainhenkilöriskit sekä tietohallintaan, tietoturvaan ja tietosuojaan, asiakirjahallintoon, sopimukseen ja kilpailuttamisiin liittyvät riskit.

Toimintavuonna käynnistyivät yläkoulu-lukion ja päiväkodin rakennushankkeet. Lainojen korkokulujen ennakoitua korkeampi taso tuo haasteita kunnan tasapainoiseen talouteen. Myös sijoitusten tuottoja - tai tappioita - on vaikea ennakoida.

Kunnan toimintariskejä aiheuttaa se, että ikärakenteen muutos ja asukasmäärän väheneminen eivät välttämättä supista samassa suhteessa palvelutuotannon kustannuksia. Syntyvyyden lasku ja pienenevät ikäluokat tulevat nostamaan yksikkökustannuksia. Toimintavuonna erityisesti päivähoidon ennakoitua suurempi tarve lisäsi toiminnallisia ja rahoituksellisia haasteita. Sote-uudistus pienensi kunnan toimintariskejä, mutta sen taloudelliset vaikutukset selkenevät vasta vähitellen. Siirtymävaiheen kuluja ja tuottoja on toimintavuonna selvitelty ja korjailtu.

Henkilö- ja avainhenkilöriskit ovat kunnan palvelu- ja toimintakyvyn kannalta merkittäviä. Toimintavuonna on varmistettu toimivat johdon ja esihenkilöiden sijaisketjut sekä edistetty yhteistyötä yli hallintokuntarajojen erityisesti hallinnossa työskentelevien osalta. Toimiva työpari- ja tiimityöskentely samaa työtä tekevien kesken varmistaa kunnan toimintakykyisyyden myös poissaolo- ja lomakausina.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrää on pystytty lyhentämään, mutta ne lisäävät nykytasollaankin osaltaan toiminta- ja talousriskiä. Erityisesti toimintavuonna korostuivat lyhyet poissaolot, jotka kuormittivat muuta työyhteisöä. Pätevien sijaisten saaminen on haasteellista ja sijaisten hankkiminen kuormittaa esihenkilötyötä. Sairauspoissaolojen kustannukset ovat edelleen taloudellisesti merkittäviä.

Muita toimintariskejä ovat sähkökatkot, joiden aiheuttamiin häiriöihin on varauduttu varavoimaratkaisuin. Verkkoyhtiö tulee varmistamaan sähkönjakelua uudella voimalinjalla. Sähkönjakelun häiriöt ovat vähentyneet maakaapeloinnin myötä.

ICT-palvelutuotannon riskit ovat tiedostettuja. Kunnanhallitus päätti toimintavuoden lopulla ICT-palvelujen tuottamisesta kunnan omana työnä todeten, että kunnan tietoturva ja tietosuoja ovat hyvällä tasolla, mutta dokumentaation osalta on kehitettävää. Kuntakonsernin tietoturva- ja tietosuojapolitiikka päivitetään vuoden 2024 alussa ja tämän jälkeen tarkastellaan ja päivitetään ohjeita, lomakkeita sekä kehitetään toimintamalleja. Yhteistyötä on vahvistettu ja

vahvistetaan edelleen toisten kuntien, ao. viranomaisten ja ICT-kumppaneiden sekä järjestelmätoimittajien kanssa.

Hallinto-, hankinta- ja sopimusosaamisen haasteet ovat lisääntyneet ja em. tarpeeseen vastataan hankkimalla koulutusta henkilökunnalle sekä mahdollisesti tarvittaessa asiantuntijapalveluita.

Toiminta- ja omaisuusriskeihin on varauduttu vakuutuksilla ja voimassa ovat myös keskeytys- ja hallinnon vastuuvakuutus sekä oikeusturva- ja etätyötä tekevien lisävakuutus. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja tasa-arvo ovat kunnan toimintaa ohjaavia keskeisiä periaatteita. Kunnan toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Henkilöstöä on ohjeistettu edustamisesta, hankinnoista, vieraanvaraisuudesta sekä lahjoista ja eduista. Ohjeita on mm. sisäisen valvonnan ohjeessa, merkkipäiväsäännössä ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja kunnan hankintaohjetta. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä ja ennen henkilöstön omaa ilmoituskanavaa käytössä on ollut oikeuskanslerin kansallinen ilmoituskanava.

Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan on edelleen vaikutusta kunnan toimintoihin. Vaikutus on näkynyt energian, polttoaineen ja tavaroiden hinnoissa ja saatavuudessa.

Ympäristötekijät

Kestävään kehitykseen ja uusiutuvaan vihreään energiaan liittyvät kysymykset vaikuttavat kunnan taloudelliseen asemaan sekä toiminnan kehittymiseen. Kestävän kehityksen huomioiva kunta turvaa nykyisille ja tuleville asukkaille sekä sukupolville hyvän elämän mahdollisuudet. Kunnan hankinnoissa ja arjen toiminnoissa huomioidaan kestävän kehityksen näkökulmat.

1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Tilinpäätösvuonna noudatettiin sisäisestä valvonnasta ja hallintosäännön taloutta koskevien määräysten täytäntöönpanosta annettua yleisohjetta ja päivitettiin kunnan hankintaohje. Lisäksi noudatettiin tietoturvapoliittikkaan liittyviä ohjeita ja konserniohjeita. Tilinpäätösvuoden lopulla kunnanhallitus päätti tietoturva- ja tietosuojapolitiikan päivittämisestä vuoden 2024 alussa.

Toimintavuonna sisäistä valvontaa on johdettu suunnitelmien ja ohjeiden mukaisesti. Erityisesti on painotettu tilivelvollisten vastuuta sekä sitä, että jokainen työntekijä on velvollinen toimimaan omalla tehtäväalueellaan vastuullisesti noudattaen lainsäädäntöä, valtuuston, kunnanhallituksen ja hallintokuntien päätöksiä sekä annettuja ohjeita.

Tilinpäätösvuonna on seurattu asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Riskienhallinnan arviointia on tehty yksiköittäin ja tuloksista on raportoitu lautakuntien kautta kunnanhallitukselle. Samalla yksiköt ovat päättäneet toimenpiteistä, joihin suoritettu riskienkartoitus- ja arviointityö antoivat aiheutta. Tilinpäätösvuonna on päivitetty koko konsernia koskevat valmiussuunnitelmat ajan tasalle ja kunta osallistui maakunnalliseen valmiusharjoitukseen syyskuussa 2023.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Se toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana. Sisäisen valvonnan ohje on päivitetty kevään 2019 aikana vastaamaan säädöksiä, päätöksiä ja ohjeistusta.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2023 1000 EUR	2022 1000 EUR
Toimintatuotot	2 418	4 389
Toimintakulut	-16 408	-35 397
Toimintakate	-13 990	-31 007
Verotulot	5 553	10 831
Valtionosuudet	8 279	21 565
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	44	34
Muut rahoitustuotot	96	493
Korkokulut	-135	-45
Muut rahoituskulut	-108	-285
Vuosikate	-262	1 585
Poistot ja arvonalentumiset	- 800	- 940
Tilikauden tulos	-1 062	665
Poistoeron vähennys	14	22
Varausten lis. (-) tai väh. (+)		
Tilikauden yli/alijäämä	-1 048	667

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,74	12,40
Vuosikate/Poistot, %	-32,75	168,62
Vuosikate, euroa/asukas	-73	438
Asukasmäärä	3599	3619

1.3.2. Toiminnan rahoitus

	2023 1000 EUR	2022 1000 EUR
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-262	1 585
Tulorahoituksen korjaukset	-	-
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 158	-1 920
Rahoitusosuudet investointeihin	0	170
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3	15
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 418	-150
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	24	-57
Antolainasaamisten vähennykset	5	90
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500	-
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-345	-345
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-632	-180
Rahoituksen rahavirta	8 552	-492
Rahavarojen muutos	134	-641
Rahavarat 31.12.	11 330	11 196
Rahavarat 1.1.	11 196	11 838

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-6 713	2 456
Investointien tulorahoitus, %	3,21	85,5
Lainanhoitokate	0,83	3,9
Kassan riittävyys, pv	164	109
Asukasmäärä	3 599	3 619

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA	2023 1000 EUR	2022 1000 EUR
A PYSYVÄT VASTAAVAT	28 155	21 625
I Aineettomat hyödykkeet	47	172
1. Aineettomat oikeudet	-	-
2. Muut pitkävaikutteiset menot	47	172
II Aineelliset hyödykkeet	19 626	12 145

1. Maa- ja vesialueet	1 942	1 915
2. Rakennukset	4 715	5 010
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 974	4 367
4. Koneet ja kalusto	26	40
5. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 967	814
III Sijoitukset	8 482	9 307
1. Osakkeet ja osuudet	8 355	9 180
2. Muut saamiset	127	127
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	39	39
1. Valtion toimeksiannot	39	39
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	-	-
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 077	14 661
I Vaihto-omaisuus		
1. Muu vaihto-omaisuus	-	-
II Saamiset	2 746	3 465
Pitkäaikaiset saamiset	1 639	1 668
1. Lainasaamiset	1 639	1 668
Lyhytaikaiset saamiset	1 107	1 797
1. Myyntisaamiset	125	337
2. Lainasaamiset	-	-
3. Muut saamiset	137	243
4. Siirtosaamiset	845	1 217
III Rahoitusarvopaperit	5 537	5 576
1. Osakkeet ja osuudet	2 051	1 381
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	338	1 051
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 149	3 143
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 793	5 621
VASTAAVAA YHTEENSÄ	42 270	36 324
VASTATTAVAA	2023	2022
	1000 EUR	1000 EUR
A OMA PÄÄOMA	27 751	28 712
I Peruspääoma	14 387	14 299
II Edellisten tilikausien ylijäämä	14 413	13 746
III Tilikauden ylijäämä	-1 048	667
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	684	698
1. Poistoero	84	98
2. Vapaaehtoiset varaukset	600	600

C PAKOLLISET VARAUKSET	25	25
1. Muut pakolliset varaukset	25	25
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2	2
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	2	2
3. Muut toimeksiantojen pääomat		
E VIERAS PÄÄOMA	13 807	6 887
I Pitkäaikainen	10 826	2 000
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 826	2 000
2. Lainat julkisyhteisöiltä		
II Lyhytaikainen	2 980	4 887
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	674	345
3. Saadut ennakot	228	365
4. Ostovelat	832	1 439
5. Muut velat	148	274
6. Siirtovelat	1 098	2 464
	42 270	36 324

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	67,63	81,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	86,56	17,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	13 365	14 413
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 713	3 983
Lainakanta 31.12., 1 000 €	11 500	2 345
Lainat euroa/asukas	3 195	648
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	26 819	18 027
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	7 452	4 981
Asukasmäärä	3 599	3 619

1.5. Kokonaistulot ja menot

TULOT	1000 EUR	%	MENOT	1000 EUR	%
<i>Varsinainen toiminta</i>			<i>Varsinainen toiminta</i>		
Toimintatuotot	2 418	9,3	Toimintakulut	16 408	65,1
Verotulot	5 553	21,4			
Valtionosuudet	8 279	32,0			
Korkotuotot	44	0,2	Korkokulut	135	0,5
Muut rahoitustuotot	96	0,4	Muut rahoituskulut	108	0,4
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Satunnaiset kulut		0,0
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	0	0,0	+/- Pakollisten varausten muutos	0	0,1
			- Pysyvien vastaavien hyöd. Luovutustappiot	0	0,0
<i>Investoinnit</i>			<i>Investoinnit</i>		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0,0	Investointimenot	8 158	32,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3	0,0			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	5	0,0	Antolainasaamisten lisäykset	24	0,1

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500	36,7	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	345	1,4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Oman pääoman lisäykset	0	0	Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	25 898	100,0	Kokonaismenot yhteensä	25 203	100,0

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistetty konsernitilinpäätökseen	Ei-yhdistetty konsernitilinpäätökseen
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt	1	
Kuntayhtymät	2	
YHTEENSÄ	5	

Uuden kuntalain mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan raja-arvona olevat tunnusluvut (KL 118 §) määritellään konsernitilinpäätöksen perusteella. Ko. tunnusluvuista konsernin vuosikate/poistot on 78,2 % ja alittaa raja-arvon 80 %. Muiden tunnuslukujen osalta kuntakonsernin talous ylittää raja-arvot.

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernin toiminnan ohjauksessa on noudatettu valtuuston hyväksymää Ranuan kunnan konserniohjetta, jolla on luotu puitteet kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Uusi uuden kuntalain säädösten mukainen konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 27.3.2017. Konserniohje on tullut voimaan 1.6.2017. Konserniohjetta on päivitetty 4.6.2018. Konserniohjeen päivitystarvetta on käsitelty 17.5.2021. Ohjeeseen ei tullut päivityksiä.

Konserniohjeen mukaisesti kunnanhallitus on nimennyt edustajat tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin ja antanut kunnan edustajille toimiohjeet kunnan kannan ottamiseksi merkittävimpiin asioihin. Kunnanhallitus on myös antanut ohjeita yhtiöiden hallitusten jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta.

Valtuusto on talousarvion ja -suunnitelman vahvistamisen yhteydessä asettanut tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Hankinnoissa,

henkilöstöpolitiikassa, riskienhallinnassa, tietoturvapolitiikassa ja konserni-palveluissa on tehty konsernin sisäistä tiivistä yhteistyötä.

1.7. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ranuan Vuokra-asunnot Oy

Yhtiön vuokratulot on budjetoitu siten, että asuntojen tyhjäkäyttö on 15 %. Kertomusvuoden lopussa huoneistojen käyttöaste oli 85 %. Vuokrahuoneistoja on kaikkiaan 203 kpl, joista heikkokuntoisia huoneistoja/remontissa, joita ei voida vuokrata, on yhteensä 19 kpl.

Kertomusvuoden aikana on keskitytty vain pintaremontointiin ja välttämättömien korjausten tekemiseen. Aapontiellä tulipalossa tuhoutunutta ja sammutusvesistä vaurioituneita huoneistoja on rakennettu uudelleen kesästä saakka. Huoneistot valmistuvat tammikuussa 2024. Pakkausjätteiden keräys aloitettiin yhtiön kohteissa kesällä 2023.

Yhtiön liikevaihto vuonna 2023 oli 1 132 194 euroa (1.215 381,80). Liikevaihto supistui noin 7 %. Tilikauden voitoksi muodostui 120 607,97 euroa. Pääomamenot olivat 2023 vuonna 1,33 €/m²/kk (1,81) ja käyttömenot 7,15 €/m²/kk (6,75) (yht. 10422 m² ja 203 asuntoa). Pääomamenot laskivat tilikaudella, koska edellisellä tilikaudella maksettiin Tikantien kahden rakennusten loppulainat ennen rakennusten purkua. Käyttökustannukset ovat kasvaneet noin 6 % edellisestä tilikaudesta. Mm. lämmitys- ja sähkökulut ovat kasvaneet. Kuluvana tilikautena on keskitytty vain aivan välttämättömiin korjaus- ja kunnostustöihin ja talouden tasapainottamiseen.

Yhtiöllä on käytössä konsernitilin limiittiä 200.000 euroa. Limiittiä on ollut 31.12.2023 käytössä -34 857,81 euroa.

Ranuan Infra Oy

Tilikauden liikevaihto oli 2 706 272,85 euroa (2 484 923,56) Liikevaihto kasvoi 8,9 %. Liikevoitto oli 286 85 0,40 euroa (197 138,54) ja liikevoittoprosentti oli 10,6 % (7,9). Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on 143 913 euroa (132 383) voitollinen ja tilikauden voitto on euroa 160 553 (131 729).

Taseen loppusumma 31.12.2023 oli 9 415 493 euroa (9 517 576) ja pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä 3 377 229 euroa (6.179 859). Lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä oli 3 188 828 euroa (595 579).

Euroalueen inflaation on jatkanut hidastumista vuoden loppupuoliskolla, kun energiahinnat ovat laskeneet ja rahapolitiikka on kiristynyt. Rahapolitiikan kiristyminen vaikuttaa yhtiön rahoituskuluihin, jotka ovat nousseet huomattavasti tilikauden aikana.

Öljyn hinta nousi syys-lokakuussa, kun OPEC+ maat päättivät jatkaa tuotannonleikkauksia vuoden 2023 loppuun saakka ja Lähi-idän öljyntuotanto vaarantui alueella käynnissä olevan konfliktin vuoksi. Viimeisen vuosineljänneksen aikana öljyn hinta on kuitenkin kääntynyt laskuun. Öljyn hinta vaikuttaa välillisesti biopolttoaineiden hintoihin muun muassa keruu- ja logistiikkakustannuksina.

Ukrainan sotatilanteen ja muuttuneen turvallisuusympäristön vaikutukset näkyvät myös yhtiön operatiivisessa toiminnassa sekä strategisessa suunnittelussa. Toiminnan tärkeinä painopisteinä olivat huoltovarmuus ja kyberturvallisuus.

Ranuan Seudun Matkailu Oy

Toimintavuonna yhtiön kokonaisliikevaihto oli 5 482 651,03 (4 137 137,38) euroa (+32,5 %) ja tilikauden voitto 350 016,67 euroa. Vuoden kokonaiskävijämäärä oli 111 185 kävijää. Ranuan Seudun Matkailu Oy:n vuosi 2023 osoitti hyviä elpymisen merkkejä asiakasvirroissa lähelle koronaa edeltävää tasoa ja vuoden loppupuolella huippuvuoden 2019 asiakasmäärät jopa ylitettiin. Kesäkaudella eläinpuiston kävijämäärä ylitti edellisen kesän kävijämäärän ollen 42 858 henkilöä (37 627) kesä-elokuun 2023 välisenä aikana.

Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2023 lopulla yhteensä 25 vakituista työntekijää. Vuoden 2023 aikana yhtiön keskimääräinen työntekijämäärä oli 52 työntekijää, sillä talviesongissa on työskennellyt jopa 70 työntekijää.

Toimintavuonna 2023 saatettiin loppuun eläinpuiston infrastruktuurin uudistukset: uuden huoltotien, vesijohtojen, viemäröntien sekä sähkö- ja kuituverkon uudistukset. Lisäksi aloitettiin huoltopihan uudisrakennuksen rakentaminen (rehukeittiö/sosiaalilat/verstas) sekä jatkettiin jääkarhualueen peruskorjauksen suunnittelua.

Toimintavuonna yhtiö juhlisti 40 toimintavuottaan. Juhlavuonna yhtiö järjesti erilaisia eläinteemaisia tapahtumia läpi vuoden ja kesäkuussa Wild West - yleisötapahtuman.

1.8. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tytäryhteisöjä on valvottu säännöllisesti. Yhteisöt ovat toimittaneet konsernijohdolle toimintasuunnitelmat ja talousarviot, tilinpäätökset, toimintakertomukset, tilintarkastuskertomukset, osavuosikatsaukset, kokousten esityslistat ja pöytäkirjat sekä konsernijohdon erikseen pyytämät asiakirjat. Kunnan tytäryhteisöt ovat selostaneet toimintaansa ja tilinpäätöksiään kunnanhallitukselle.

Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus ovat olleet käytännössä tiiviissä yhteistyössä tytäryhteisöjen kanssa. Kunnanjohtaja on käynyt tytäryhteisöjen hallitusten

puheenjohtajien ja toimitusjohtajien kanssa vuosittaiset tavoite- ja tulosarviokeskustelut.

Konserniyhtiöissä on noudatettu kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteita sekä yleisohjeen määräyksen periaatteita.

1.9. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023 1000 EUR	2022 1000 EUR
Toimintatuotot	12 429	22 732
Toimintakulut	-26 813	-54 133
Toimintakate	-14 384	-31 401
Verotulot	5 467	10 794
Valtionosuudet	10 963	23 238
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	72	44
Muut rahoitustuotot	105	-18
Korkokulut	-448	-243
Muut rahoituskulut	-115	-316
Vuosikate	1 660	3 098
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 123	-2 441
Omistuksen eliminointierot	0	2
Arvon alentumiset	0	-393
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	-463	266
Tilinpäätössiirrot	22	47
Tilikauden verot	-124	-97
Laskennalliset verot	18	22
Vähemmistöosuudet		
Tilikauden yli/alijäämä	-550	238

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	46,4	41,99
Vuosikate/Poistot, %	78,2	126,89
Vuosikate, euroa/asukas	461	856
Asukasmäärä	3 599	3 619

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
	1000 EUR	1000 EUR
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 660	3 098
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-124	- 97
Tulorahoituksen korjauserät	- 5	- 96
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 358	-5 377
Rahoitusosuudet investointeihin	20	327
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	107	306
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 690	-1 839
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 847	2 745
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 399	-1 105
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1	-305
Oman pääoman muutokset	-21	-14
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	-2
Vaihto-omaisuuden muutos	8	-123
Saamisten muutokset	678	-1 393
Korottomien velkojen muutokset	-757	1 196
Rahoituksen rahavirta	9 356	999
Rahavarojen muutos	666	-840
Rahavarat 31.12.	13 474	13 639
Rahavarat 1.1.	12 808	14 479

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-9345	-621
Investointien tulorahoitus, %	16,1	61,3
Lainanhoitokate	1,1	2,5
Asukasmäärä	3 599	3 619

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	31.12.2023 1000 EUR	31.12.2022 1000 EUR
A PYSYVÄT VASTAAVAT	46568	45 954
I Aineettomat hyödykkeet	387	643
1. Aineettomat oikeudet	319	440
2. Konserniliikearvo	21	24
3. Muut pitkävaikutteiset menot	47	174
4. Ennakkomaksut	0	5
II Aineelliset hyödykkeet	45 662	44 755
1. Maa- ja vesialueet	2 705	2 693
2. Rakennukset	21 967	25 145
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 392	4 851
4. Koneet ja kalusto	692	903
5. Muut aineelliset hyödykkeet	6 150	4 925
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	9 756	6 241
III Sijoitukset	519	555
1. Osakkeet ja osuudet	519	548
4. Muut saamiset	0	7
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	444	266
1. Valtion toimeksiannot	263	258
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	8	8
3. Muut toimeksiantojen varat	174	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 456	19 570
I Vaihto-omaisuus	302	396
1. Aineet ja tarvikkeet	142	239
2. Valmiit tuotteet	159	156
4. Muu vaihto-omaisuus	1	1
II Saamiset	3 680	5 536
Pitkäaikaiset saamiset	1 006	1 027
2. Lainasaamiset	1003	1 027
3. Muut saamiset	3	0
Lyhytaikaiset saamiset	2 673	4 509
1. Myyntisaamiset	1 515	2 352
2. Lainasaamiset		
3. Muut saamiset	211	555
4. Siirtosaamiset	947	1 601
III Rahoitusarvopaperit	5862	5 858
1. Osakkeet ja osuudet	2 051	1 382
2. Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	662	1 332
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 149	3 143
4. Muut arvopaperit	0	1
IV Rahat ja pankkisaamiset	7 612	7 781
VASTAAVAA YHTEENSÄ	64 468	65 790

VASTATTAVAA	31.12.2023 1000 EUR	31.12.2022 1000 EUR
A OMA PÄÄOMA	35 994	36 749
I Peruspääoma	14 387	14 299
IV Muut omat rahastot	1 333	1 360
V Edellisten tilikausien ylijäämä	20 824	20 852
VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-550	238
VÄHEMMISTÖOSUUDET	44	46
C PAKOLLISET VARAUKSET	25	188
1. Eläkevaraukset	0	2
2. Muut pakolliset varaukset	25	186
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	410	253
1. Valtion toimeksiannot	224	242
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	10	10
3. Muut toimeksiantojen pääomat	176	1
E VIERAS PÄÄOMA	27 994	28 553
I Pitkäaikainen	18 909	18 153
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 024	17 270
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
7. Muut velat	615	595
8. Laskennalliset verovelat	270	289
II Lyhytaikainen	9 086	10 400
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 317	1 441
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Saadut ennakot	679	548
6. Ostovelat	1 771	2 981
7. Muut velat	434	597
8. Siirtovelat	1 885	4 833
9. Laskennalliset verovelat		
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	64 468	65 790
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	56,5	56,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,7	48,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	20 274	21 091
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	5 633	5 828
Konsernin lainat, €/asukas	6 208	5 170
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	22 341	18 711
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	37 660	35 120
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	10 464	9 704
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €		
Asukasmäärä	3 599	3 619

1.10. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden -1 062 337,40 euron tappion käsittelyä seuraavasti: tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan yhteensä 14 015,66 euroa, siirretään tilikauden alijäämä -1 048 321,74 euroa yli/alijäämätilille.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, käyttötalousosan toteutumisvertailu

2.1.1. Kunnanhallitus

Vaalit

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	7 000			6 789,60	97,0 %
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 000			6 789,60	97,0 %
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-8 259			-6 834,61	82,8 %
Palkat ja palkkiot	-7 500			-6 185,58	82,5 %
Henkilösivukulut				-649,03	85,5 %
Eläkekulut	-582			554,77	93,5 %
Muut henkilösivukulut	-177			94,26	53,3 %
Palvelujen ostot	-200			-1 819,58	909,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-200			0	0 %
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut	-200			-2 139,48	305,6 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 359			10 793,67	115,3 %
TOIMINTAKATE	-2 359			-4 004,07	169,7 %

Vuonna 2023 toimitettiin eduskuntavaalit.

Tarkastustoimi

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0		0	0	
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-4 053			-4 053	83,9 %
Palkat ja palkkiot	-4 000			-3 211,22	80,3 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	0			-174,30	0
Muut henkilösivukulut	-53			-15,30	28,9 %
Palvelujen ostot	-24 000			-18 035,54	75,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-28 053			-21 448,36	76,5 %
TOIMINTAKATE	-28 053			-21 448,36	76,5 %

Tarkastuslautakunta kokoontui toimintavuonna 6 kertaa ja on käsitellyt 45 asiaa.

Toimintavuonna tilintarkastuksen JHTT-yhteisönä toimi KPMG Oy ja vastuunalaisena tilintarkastaja Juha Väärälä.

Yleishallinto

Selite (kustannuspaikat: 1300, 1310, 1315, 1321, 1330, 1650)	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot				120 767,39	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ				120 767,39	
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-152 300			-213 582,36	140,2 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-27 563			-39 750,28	144,2 %
Muut henkilösivukulut	-5 608			142,48	
Palvelujen ostot	-396 602			-637 250,11	158,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 100			-32 612,69	
Avustukset	-155 000			-137 535,75	88,7 %
Vuokrat	-35 300			-19 946,71	56,5 %
Muut toimintakulut	-8 200			-82 575,05	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-782 673			-1 163 109,92	148,6 %
TOIMINTAKATE	-782 673			-1 149 243,11	146,8 %

Kunnanhallituksen kustannuspaikalle 1310 on kohdennettu sosiaali- ja terveyspalveluihin, perusturvan kustannuspaikalle vuonna 2023 tiliöidyt erät, yhteensä n. 305 000 euroa. Kuluista suurin osa on palveluiden ostoja ja ne olisi kuuluneet vuodelle 2022.

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstö			
Kunnanjohtaja	1	1	1
Kotouttamiskoordinaattori		0,4	0,4

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Kuntamarkkinointi Sijoitus-toiminnan uudistaminen	Markkinointi määräraha Kävijämäärän kehitys ranua.fi sivustolla ja kunnan Facebook sivulla Sijoitusstrategia	200 000 euroa +10 % Tehdään	162 522 € Ranua.fi: +33% Facebook: 62% Sijoitustoiminnan periaatteet hyväksyttiin valtuustossa 11.9.2023
Hyvinvoiva kuntalainen	Panostetaan kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen	Hyvinvointi kysely Kouluterveyshyväksely	Toteutus	Tehdään	Toteutettu
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Laadukas tontti tarjonta	Uusien yritysten määrä	10	12
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kyläkehittäminen	Kylä- ja järjestöavustukset	Jaettavat avustukset	10 000 euroa	10 000 euroa

Kuntamarkkinointiin käytettiin 162 566 euroa. Määrärahalla esimerkiksi osallistuttiin messuille, mainostettiin työpaikkojen ja tontteja, julkaistiin advertoriaaleja muuttajista sekä ranualaisista yrityscaseista, toteutettiin suoramarkkinointikampanjoita ja tuotettiin englanninkielinen versio ranua.fi -verkkosivuista. Näkyvyyttä haettiin erityisesti Oulun talousalueelta, johon muuttaa merkittävä määrä ranualaisia joka vuosi. Järjestö-, kylätoiminta- ja kylätaloavustuksiin varattiin toimintavuodelle määrärahaa 10 000 euroa. Lasten kotihoidontuen kuntaosuuteen varattiin 140 000 euroa, josta tukena maksettiin 114 000 euroa.

Hallinto- ja ICT-palvelut

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	658 506			727 322	110,5 %
Maksutuotot	0				
Tuet ja avustukset	0			93 655	
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot	0				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	658 506			821 412	124,7 %
TOIMINTAKULUT					

Henkilöstökulut	-194 941			-254 366	130,5 %
Palkat ja palkkiot	-154 299			-201 055	130,4 %
Henkilösivukulut	-40 741			-53 311	130,9 %
Eläkekulut	-34 251			-45 952	134,2 %
Muut henkilösivukulut	-6 490			-7 359	113,4 %
Palvelujen ostot	-340 214			-446 264	131,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 500			-5 384	82,8 %
Avustukset	-			-	
Vuokrat	-			-	
Muut toimintakulut	-57 182			-81 179	142,0 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-598 837			-787 193	131,5 %
TOIMINTAKATE	59 669			34 220	57,3 %

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstö			
Toimistopalvelut:			
Hallintojohtaja	1	0,4	0,4
Hallintosihteeri	1	1	1
ICT-palvelut:			
ICT-asiantuntija	2	2	2

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakui- nen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Päivitetään nettisivut ranua.fi brändi-ilmeeseen ja käynnistetään sivuston kok.uudistus	Toteutus	Tehdään	Nettisivut on päivitetty uuden brändin mukaisiksi. Käynnistetty sekä internet- että intranet-sivujen kilpailutus
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Panostetaan henkilöstön työhyvinvointiin	Pulssikyselyt	Asteikolla (0-5) 3,5	Pulssikysely toteutettiin 2, työkykyyn liittyvät henkilöstön kokonaisarvio: 3,99 ja 3,96
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Vahvistetaan yritysystävällistä ilmapiiriä	Tiedottamisen parantaminen	Kysely	Asteikolla (0-5) 3,5	Ei toteutettu
Kestävä elinympäristö	Kohti kestäviä energiavalintoja	Mahdollistetaan sähköavusteiset työsuhteet polkupyörät	Toteutus	Tehdään	Työsuhteet polkupyörän hankki ja etua käytti 29 henkilöä vuoden 2023 aikana.

ICT-palvelut tuottivat toimintavuonna asiantuntija- ja tukipalveluita ICT-ympäristön ylläpitoon Lapin hyvinvointialueelle siirtyvien sotepalveluiden osalta. Palvelusta saatiin erittäin hyvää palautetta. Kehityskeskustelut käytiin koko henkilöstön kanssa, käynnistettiin Pulssi/työhyvinvointikyselyt ja loppuvuonna käynnistyi myös etätööhjeen päivittäminen. Henkilöstön työhyvinvointia tuettiin ePassin lounasedun, Flex-edun avulla (150 euroa/henkilö/ vuosi) sekä työsuhteet polkupyöräedulla.

Maankäytön suunnittelu

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT	-			-	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	-			-	
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-19 495			-10 786,56	55,3 %
Palkat ja palkkiot	-15 523			-8 471,70	54,6 %
Henkilösivukulut	-3 972			-2 314,86	58,3 %
Eläkekulut	-3 334			-2 026,42	60,8 %
Muut henkilösivukulut	-638			-	45,2 %
Palvelujen ostot	-108 948			-17 641,90	16,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-			-	
Avustukset	-			-	
Vuokrat	-			-	
Muut toimintakulut	-			-	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-128 443			-28 418,46	22,1 %
TOIMINTAKATE	-128 443			-28 428,46	22,1 %

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstö			
Tekninen johtaja	1/3	0,1	0,1

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakui-nen kunta	Tarpeita vastaava tonttitarjonta Joustavoitetaan asuntojen käyttötarkoituksen muutosprosessia	Kaavoitus Lisätään rakennusjärjestyksen selkeä malli, jonka perusteella kiinteistön käyttötarkoitus voidaan muuttaa vapaa-ajan asunnosta vakituiseen asumiseen	Uudet kaavoitetut tontit Toteutus	20 uutta omakotitalo-tonttia Tehdään	0 Työryhmätyöskentely alkanut. Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025
Hyvinvoiva kuntalainen	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Otetaan kuntalaiset mukaan päätöksentekoon ja kehittämiseen	Toteutus	Tehdään	Maanomistajien osallistaminen
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Tarpeita vastaava tonttitarjonta	Kaavoitus	Kaavoitetut teollisuus-tontit	5 vapaata teollisuus-tonttia	0
Kestävä elinympäristö	Luonnonympäristön vaaliminen	Huomioidaan luonto- ja virkistysarvot kunnan päätöksenteossa	Toteutus kaavaprosessissa	Tehdään	Huomioitu ml. ostopalvelu.

Ranuanjärven ympäristön yleisosakaavan päivittäminen on aloitettu toimintavuonna. Kaava on kuulutettu vireille 13.12.2023. Simojärven pohjoisosan päivittämiseen on valittu konsultti. Strategisten maa-alueiden hankintaan varattiin 200 000 euroa investointiosaan. Toimintavuonna ostettiin maa-alue Honkivaarasta 30 000 euron kauppahintaan.

Elinkeinojen kehittäminen

Selite (kustannuspaikat 1600 ja 1610)	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	25 000			5 412,22	21,6 %
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	101 000			68 804,46	68,1 %
Vuokratuotot				668,55	
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	126 000			74 885,23	59,4 %
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-231 000			-226 757,23	98,2 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-51 493			-47 985,45	93,2 %
Muut henkilösivukulut	-9 757			-8 226,29	84,3 %
Palvelujen ostot	-165 453			-98 810,09	59,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 000			2 485,77	62,1 %
Avustukset	-50 000			-46 683,86	93,4 %
Vuokrat,	-28 800			-13 923,85	48,3 %
Muut toimintakulut	-21 500			-21 395,25	99,5 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-558 003			-466 267,79	83,6 %
TOIMINTAKATE	-432 003			-391 382,56	90,6 %

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstö, elinkeinopalvelut			
Kehittämispäällikkö	1	1	1
Yritys- ja hankeasiantuntija	1	1	1
Viestintäkoordinaattori	1	1	1
Kaivoskoordinaattori		1	1

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuha- kuinen kunta	Yritysten ja työpaikkojen määrän kasvattaminen	Neuvontapalvelut Yrityspalveluseteli Tontti- ja toimitila- markkinointi Työnantaja- neuvonta- tilaisuudet	Uusien yritysten määrä Yritysten nettomuutos Suorat ulkomaiset investoinnit Työnantaja- rekisteriin liittyneet yritykset	> 10 yritys- tä/v Positiivinen > 0 kpl/v > 2 kpl/v > 500 000 €	12 Negatiivinen 0 kpl 4 kpl 172 487 €

			Alueelle saatu julkinen rahoitus yrityksille		
Kasvuha- kuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Yritysmarkkinointi (yritykset)	Businessranua.fi kävijät FB tykkääjät IG seuraajat	+ 25 % + 25 % + 25 %	+75 % +30 % +27 %
Elinvoi- mainen ja kansainvä- listyvä yritystoi- minta	Yritysmuonainen Ranua	Tilaisuudet Yritysvaikutusten arvioinnin uudistaminen	Osallistujamäärä (yritysten edustajat) Toimintamallin käyttöönotto	> 100 henkilöä Jatkuvassa ja aktiivisessa käytössä	108 Käytössä
Elinvoi- mainen ja kansainvä- listyvä yritystoi- minta	Työperäisen maahanmuuton vahvistaminen	Maahanmuuttajien työllistäminen	Yritysten vieraskielisten työntekijöiden lkm	+ 10 %	Ei muutosta
	Matkailun edistäminen vahvuuksina luonto ja eläinpuisto	Aluesuunnittelu	Aktivoitujen yritysten ja maanomistajien määrä Matkailuyritysten liikevaihto Majoitusvuorokausien lukumäärä	> 20 kpl Aloitetaan tilastointi Aloitetaan tilastointi	Hankkeen käynnistys siirtyi 2024 Aloitettu Aloitettu
Kestävä elinympä- ristö6	Kohti kestäviä energiavalintoja	Energiatukien markkinointi	Alueen yritysten hankkeet (tukea saaneet)	> 3 kpl	0 kpl

Toimintavuonna keskityttiin kuntastrategian 2022-2030 pohjalta rakennetun elinkeino-ohjelman toteutukseen yhdessä sidosryhmien ja kunnan eri osastojen kanssa. Selkeänä muutoksena aikaisempiin vuosiin on vahva panostus kuntamarkkinointiin, johon on luotu erinomaiset lähtökohdat vuoden 2022 aikana toteutetun Ranuan brändiuudistuksen myötä. Toimintavuoden aikana toteutettiin Suhangon kaivokseen valmistautuminen – hanke yhdessä sidosryhmien ja kunnan eri osastojen yhteistyönä. Hankkeen myötä valmistui Kaivosohjelma.

Maaseututoimi

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	4 380			0	
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 380			0	
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Henkilösivukulut					
Eläkekulut					

Muut henkilösivukulut					
Palvelujen ostot	-56 567			-46 139,22	-81,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset	-22 000			-20 800,00	94,5 %
Vuokrat					
Muut toimintakulut	-34 918			-9 934,95	28,5 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-109 135			-76 874,17	70,4 %
TOIMINTAKATE	-109 135			-76 874,17	70,4 %

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakuinen kunta	Yritysten ja työpaikkojen määrän kasvattaminen	Perusmaatalouden tukeminen	Kalkitusavustus	20.000 euroa/vuosi	21 866,48 euroa
			Eläinlääkärisubventio	24.000 euroa/vuosi	25 233,36 euroa
			Maksullinen lomitus	20.000 euroa/vuosi	21 867,48 euroa
Hyvinvoiva kuntalainen	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Kunnan ja tuottajien välinen tiivis yhteistyö	Yhteistapaamiset	2 krt/vuosi	2 krt
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmyönteinen Ranua	Hankkeissa mukana oleminen	Hankkeet	min. 1 hanke/vuosi	2
Kestävä elinympäristö	Kohti kestäviä energiavalintoja	Energiatehokkuuteen tähtäävät hankkeet	Hankkeet	min. 1 hanke/vuosi	1

Toimintavuonna rahoitettiin Peräpohjolan Leader ry:n toimintaa sovitusti 16 923,40 eurolla (11,5 %) ja oltiin aktiivisesti mukana seuraavissa maaseudun kehittämisen hankkeissa: Etelä-Lapin Vesku sekä muut vesistön kunnostushankkeet sekä Peräpohjolan Leader ry:n vuoden 2023 lopussa päättyneessä Kiertotalous ruohonjuurella -hankkeessa. Lisäksi palkittiin vuoden viljelijä.

Yhteenvedo keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista

	Mittari	TP2022	TAE2023	TP2023
Tasapainoinen ja kestävä talous	Tuloveroprosentti	19,75	7,11	7,11
	Kiinteistöveroprosentit:			
	- vakinainen asuminen	0,50	0,50	0,50
	- yleinen	1,10	1,10	1,10
	- muut asuinrakennukset	1,15	1,15	1,15
	Vuosikate €/asukas	438	305	-73
Lainamäärä €/asukas	2 471	3 184	3 195	
Hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaolot pv/hlö	19,3	<17	14,8
	Eläköityminen vasta vanhuuseläkeiässä, Varhe-maksut, €	97 %	97 %	
	Kehityskeskustelut käyty %	Ei kasvua	Ei kasvua	Ei kasvua
	Työhyvinvointikysely	100	100	100
		Tehty	Tehdään	Tehty

Asukasmäärän vakiinnuttaminen	Asukasmäärä	3 619	3 700	3 599
Uusien työpaikkojen luominen ja työttömyyden vähentäminen	Uudet yritykset/vuosi Toimivat yritykset	12 295	>10 >320	12 305
Maaseutualueen asuttuna pitäminen ja maataloustuotannon jatkuvuus	Aktiivitulojen määrä Isännöydenvaihdokset kpl	116 0	109 1	103 1

Kunnanhallitus yhteensä

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	687 886			853 240	124,0 %
Maksutuotot				-943	
Tuet ja avustukset	101 000			114 715	113,60 %
Muut toimintatuotot	0			50 054	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	788 886			1 017 065	128,90%
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-692 157			-801 310	115,8 %
Palkat ja palkkiot	-553 023			-649 866	117,5 %
Henkilösivukulut	-139 134			-151 445	108,8 %
Eläkekulut	-116 641			-135 714	106,8 %
Muut henkilösivukulut	-22 439			-15 731	69,9 %
Palvelujen ostot	-1 069 020			-1 246 872	116,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 600			-40 483	321,3 %
Avustukset	-271 000			-250 817	92,6 %
Vuokrat (rak.)	-113 750			-158 902	140 %
Muut toimintakulut	-185 950			-229 511	123,4 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 230 727			-2 568 994	115,2 %
TOIMINTAKATE	-1 441 841			-1 551 929	107,6 %

2.1.2. Hyvinvointilautakunta

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Hyvinvointilautakunta Sivistystoimi Sivistystoimen hallinto ja ruokapalvelu Sivistystoimenjohtaja ja ruokapalvelun osalta ruokapalvelupäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Sivistystoimi tarjoaa kuntalaisille mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen sekä monipuoliseen vapaa-ajan harrastamiseen. Sivistyspalvelut tuotetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoite taso	Toteuma
Kasvuhakui- nen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Tehdään vaikuttavaa viestintää ja markkinointia sekä päivitetään nettisivut	Aktiivisuus some-kanavilla ja kävijämäärät nettisivuilla asteikolla 1-5	3	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Kouluruokailu on osa terveyttä ja oppimista edistävää lasten ja nuorten kasvu-ympäristöä	Noudatetaan kouluruoka- ja ravitsemussuosituksia	Ateriapalvelun laatukysely	3	4
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritys-toiminta	Yritysmyönteinen Ranua	Paikallisten yritysten hyödyntäminen ruokapalveluissa	Uudet yhteistyökumppanit	3	2
Kestävä elinympäristö	Hankinnoissa tulee käyttää kriteereitä, jotka edistävät kestävä ruokahuoltoa ja ekologista kestävyttä	Hankinnoissa ja tarjouspyynnöissä käytetään hankintakriteeristöä.	Kotimaisuusaste	80 %	78 %

Kouluruokailu on keskeinen osa ruokakasvatusta ja koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämistä varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.

Ruokapalvelujen toimintaa on ohjannut ravitsemus- ja kouluruokasuositukset.

Elintarvikehankinnoissa on pyritty korkeaan kotimaisuusasteeseen talouden suunnittelulla ja hankintayhteistyöllä.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	463 668		463 668	454 968	98,1
Maksutuotot				137	
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	463 668		463 668	455 621	98,3
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-266 080		-266 080	-255 685	96,1
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-60 598		-60 598	-52 317	86,3
Muut henkilösivukulut	-11 563		-11 563	-9 119	78,9
Palvelujen ostot	-60 352		-60 352	-73 613	122,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-178 650		-178 650	-176 473	98,8
Avustukset					
Vuokrat	-39 918		-39 918	-47 056	117,9
Muut toimintakulut				-2 730	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-617 161		-617 161	-616 991	100,0
TOIMINTAKATE	-153 493		-153 493	-161 370	105,1
Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2022	TA2023	TP2023	
<i>Ravitsemispalvelut:</i>					
Koulut:	Ateriasuoritteet €/suorite	186 125 2,53	183 670 2,38	182 151 2,55	
Kysely	Arviointiasteikko (1-5): Ruoan riittävyys Ruoan maku Ulkonäkö Lämpötila Ruokailutilanteen sujuvuus Henkilökunnan palveluattius	Kyselyä ei tehty	>4 >3 >3 >4 >3 >3	4 3 2 4 4 4	

Henkilöstö:	TP2022	TA2023	TP2023
Henkilöstö:			
Sivistystoimenjohtaja	0,9	0,9	0,9
Toimistovirkailija	0,5	0,85	0,85
Ruokapalvelu:			
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1
Ruokapalvelutyöntekijä	4	4	4

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatusjohtaja
--	--

Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Päiväkodin, perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon, esiopetuksen, varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen yksiköt tuottavat monipuolisia ja laadukkaita, kuntalaisten tarpeisiin vastaavia palveluita. Palvelut tuotetaan varhaiskasvatus-, esiopetus-, lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolakien mukaisesti.
---------------------------------------	---

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakui- nen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Uusi päiväkoti	määräraha		Päiväkodin rakentaminen on aloitettu ja rakentaminen on pysynyt aikataulussa
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva lapsi ja henkilöstö	Asiakastyytyväisyys kysely	Asteikko 0-5	4	Kyselyjä ei ole tehty
		Työhyvinvointikysely henkilökunnalle	Asteikko 0-5	4	Toteutettu hlöstön Pulssikyselyt, koko hlöstölle. Vastausten ka. 3,9
		Lasten mielipidekysely			Osallistuneet päiväkodin suunnitteluun
		Ryhmäkoot maltilliset	Huono/hyvä	hyvä	Ryhmäkoot pidetty maltillisina, tilojen kapasiteetin mukaan. Tikantielle tehty kaksi ryhmää ja Rantakoululle elokuussa 5-vuotiaiden ryhmä.
		Huomioidaan lapsen yksilölliset tarpeet	käyttöaste	>90	Mitoituksen mukaiset ryhmät, 3 avustajaa on palkattu kevääksi ja syksyksi lasten yksilöllisten tarpeiden vuoksi. Uusiin tiloihin palkattu mitoituksen mukainen kasvattajamäärä.
			Riittävä henkilöstö	Mitoituksen mukainen ryhmä	

Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmyoöntinen Ranua	Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö	koulutus	Kelpoisuusehdot täytävä hlkunta	Määräaikaisiin toimiin ei ole aina saatu kelpoisuusehtoja täyttäviä hakijoita.
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Luonto vahvana oppimisolustana Vahvistetaan yhdessä tekemisen toimintatapoja	Luonnon näkyminen arjen toiminnoissa	Luonto vahvasti esillä arjessa	Ryhmät ovat vierailleet eläinpuistossa ja tehneet retkiä luontoon.

Uuden päiväkodin rakentamisen myötä on valmistauduttu varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin ja varhaiskasvatussuunnitelman uudistamiseen. Henkilöstöä koulutettiin määrärahojen mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa on pyritty ottamaan huomioon lasten ja henkilökunnan toiveet ja ideat sekä hyödyntämään henkilökunnan omia vahvuuksiaan ja mielenkiinnon kohteita.

Määräaikaisia kasvattajia jouduttiin ottamaan vuoden aikana useampi, ryhmien lisääntyessä. Osa ryhmätiloista olivat mitoitukseltaan pieniä, joten niihin ei voinut sijoittaa maksimimäärää lapsia mitoituksen suhteen. Pienempi lapsimäärä mahdollisti kuitenkin kasvattajien työajan riittämisen mitoituksen mukaisesti aamusta ja iltapäivästä.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	45 000		45 000	6 617	14,7
Maksutuotot	64 000		64 000	83 938	131,2
Tuet ja avustukset	35 300		35 300	45 758	129,6
Vuokratuotot				427	
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	144 300		144 300	136 741	94,8
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-998 591	-44 550	-1 043 141	-1 235 879	118,5
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-232 673	-7 484	-240 157	-270 781	112,8
Muut henkilösivukulut	-44 085	-1 966	-46 051	-47 333	102,8
Palvelujen ostot	-291 101		-291 101	-364 374	125,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 450		-18 450	-16 522	89,6
Avustukset					
Vuokrat	-227 844		-227 844	-282 093	123,8
Muut toimintakulut	-700		-700	-3 137	448

TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 813 444	-54 000	-1 867 444	-2 220 119	118,9
TOIMINTAKATE	-1 669 144	-54 000	-1 723 144	-2 083 378	120,9

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2022	TA2023	TP2023
<u>Varhaiskasvatus:</u>				
Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Päiväkoti €/hpv Perhepv.hoito €/hpv Ryhmäperhepv.hoito €/hpv	91,91 108,43 96,40	68,47 80,66 81,11	52,06 77,02 62,17
Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	Esiopetus €/oppilas Täydentävä vaka (esiop.) €/pv Paikan odotusaika pv Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan % Päiväkodin käyttöaste %	4826 >14 95 90	8 539 >14 95 90	8 702 10,7 >14 95 80
Asiakastyytyväisyys	Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena TAK™ (asteikko (tydyttävä-hyvä))	Hyvä 4	Hyvä 4	-

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2022	TA2023	TP2023
<u>Varhaiskasvatus:</u>			
0-6 –vuotiaiden lkm *)lähde tilastokeskus, väestöennuste 2023	168	155	195*
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	151	134	129
Esiopetuksessa olevien lkm	36	37	41

Henkilöstö:	TP2022	TA2023	TP2023
<u>Varhaiskasvatus</u>			
Varhaiskasv. johtaja	1	1	1
Varhaikasv. lähiesihlö määräaik.	0,8		0
Varhaiskasv. erit.opettaja	1	1	1
Varhaiskasv. opettaja	6	6	6
Vaka opettaja määräaik.	1		1
Vaka sosionomi			1
Varhaiskasv. lastenhoitaja	10	10	10
Vaka lastenhoitaja määräaik.	5	3	4
Perhepäivähoitaja	9	7	7
Perhep.hoitaja määräaik.			1
Varhaiskasv. avustaja	1	1	1
Varhaisk. avustaja määräaik.			3
Päiväkotiapulainen		0,5	1
Toimistosihteri	0,2	0,2	0,2

Tehtävä/tulosalue:	Perusopetus
Tilivelvollinen:	Sivistystoimenjohtaja sekä koulujen rehtorit/ koulunjohtajat yksiköidensä osalta
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan toteuttama yhtenäinen, oppilaita osallistava opinpolku tarjoaa ranualaisille lapsille ja nuorille laadukkaat oppimismahdollisuudet sekä jatko-opintokelpoisuuden.

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Nykyaikaiset opetustilat ja laadukas perusopetus	Uusi yläkoulu-lukio -rakennus	Valmis loppuvuodesta 2024	Edennyt suunnitellusti
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely Lapsiystävällinen kunta - tavoitteet Yksilön tarpeisiin vastaaminen – Pedagoginen ja oppilashuollollinen tuki Maltillinen ryhmäkoko	Asteikko 0-5 Tavoitteiden toteutumisesta kysely Kouluterveyskysely, koulun hyvinvointi profiili, muut kyselyt Toteutunut ryhmäkoko	3 Asetetut tavoitteet toteutettu Oppilas, huoltaja ja opettaja kokevat, että oppilasta tuetaan hänen tarpeitaan vastaavalla tasolla Max. 20 hlö	LYK toimintasuunnitelmaa toteutetaan suunnitellusti Kouluterveyskyselyyn on vastattu. Tulokset tulivat loppuvuodesta 2023 Yläkoulussa tavoite saavutettu. Kirkonkylän koulussa yhdessä ryhmässä on 21 oppilasta, muissa ryhmissä 20 tai alle oppilasta. Kuhan koulussa yhdessä ryhmässä 22 oppilasta.
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä	Yritysmäntäinen Ranua	Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	Pätevän henkilöstön osuus	90 %	Kirkonkylän koulussa ja Kuhan koulussa kaikki opettajat

yritystoimin- ta			Täydennyskoulutuksiin osallistuminen	3 pvä/hlö	päteviä. Yläkoululla päteviä 92 % 2,1
		Yhteistyö paikallisten yritysten kanssa	Työelämään tutustuminen (tet), yritysvierailut, yrittäjävierailut kouluilla	8. luokat 1 vko 9. luokat 1 vko Jopo >2 vkoa	Työelämään tutustumiset ja yrityskylävierailu ovat toteutuneet suunnitellusti.
		9. luokkien yrityskylä oppimiskokonaisuus	9. luokkalaiset osallistuva	Vierailuja > 2 100 %	
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Aapiskujan koulun kehittäminen – toiminnallisuus ja turvallisuus	Oppilaiden tyytyväisyys koulualueeseen (asteikko 1-5) Tapaturmien määrän laskeminen	Tavoite 3	Oppilaat arvostavat kouluympäristöä

Määrätietoinen eteneminen yhtenäiskoulua kohti on edennyt, työryhmätyöskentely on päättynyt, odottaa luottamushenkilökäsittelyä.

Koulukampusalueen kehittäminen viihtyisäksi ja houkuttelevaksi kokonaisuudeksi on onnistunut. Kerkän piha-alue palkittiin liikuntapaikkateko-palkinnolla Lapin urheilugaalassa. Yläkoulu-lukio valmistuessaan täydentää pihaa.

Opetuksen resursseista on huolehdittu, virkoja on riittävästi kuten myös ohjaajia. Opetusryhmäkoot ovat maltillisia.

Oppilaiden lisääntyneeseen tuentarpeeseen on vastattu. Erityisopetusryhmiä on useampia, niin laaja-alaisia kuin pienryhmiä. Tuen tarve vaikuttaisi lisääntyvän.

Eläinpuiston kausikortit tarjottiin kaikille oppilaille (varhaiskasvatuksesta lukioon). Kuljetuskustannuksiin varauduttiin budjetissa.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	72 000	54 000	126 000	202 638	160,8
Maksutuotot	6 000		6000	10 779	179,7
Tuet ja avustukset				101 364	
Vuokratuotot				758	
Muut toimintatuotot					

TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	78 000	132 000	315 540	239
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 764 991	-2 764 991	-2 823 933	102,3
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-644 241	-644 241	-613 881	95,3
Muut henkilösivukulut	-122 072	-122 072	-104 988	86,0
Palvelujen ostot	-1 199 082	-1 199 082	-1 356 513	113,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-193 650	-193 650	-164 274	84,8
Avustukset				
Vuokrat	-1 550 765	-1 550 765	-1 742 694	112,4
Muut toimintakulut			-3 297	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 474 801	-6 474 801	-6 814 580	105,2
TOIMINTAKATE	-6 396 801	-6 342 801	-6 499 041	102,5

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2022	TA2023	TP2023
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	100	100	100
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, % (14/64)</i>	22	>27	31,9
Henkilöstön ammattitaito 10 pt	<i>Oppilaita etälukioon</i>			
	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	90,4	>91	95
Opetus järjestetään taloudellisesti, perusopetuksen kustannukset	<i>Euroa/oppilas</i>	11 867	14 120	14 090
Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen		TP2022	TA2023	TP2023
		31.12.2022	20.9.2023	31.12.2023
<u>Oppilaita yhteensä</u>		503	489	499
Esioppilaat		34	36	41
1-6 vuosiluokat		300	278	276
7-9 vuosiluokat		164	175	182
Valmistava opetus		5		1
Oppilaskohtaiset kustannukset	Oppilaita keskimäärin TP 2022	€/oppilas	Oppilaita keskimäärin TP 2023	€/oppilas
Kirkonkylä	206	12 016	208	14 309
Kuha	61	11 087	60	11 952
Yläaste	215	12 489	194	14 442
Yhteensä	482	11 867	462	13 568

Henkilöstö:	TP2022	TA2023	TP2023
Hallintopalvelut			
- rehtori	2	2	2

Opetuspalvelut			
- luokanopettaja	19	19	18
- lehtorit	9	13	12
- erityisopettaja	4	5	4
- erit.luokanop.	3	3	3
- Päätoiminen tuntiohjaaja	3	2	1
- Sivutoiminen tuntiohjaaja		1	
- valmistava opetus	1		
- resurssiopettaja			1
Avustajapalvelut			
- vakinaiset	15	18	16
- määräaikaiset	5	3	3
- laskutus toiseen kuntaan		2	
Koulukuraattori	0,95		
Toimistosihteeri	0,6	0,6	0,6

Tehtävä/tulosalue:	Lukio- ja ammatillinen koulutus
Tilivelvollinen:	Lukion rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Monipuolinen ja korkeatasoinen toisen asteen koulutus opiskelijan kotipaikkakunnalla antaa laaja-alaisen yleissivistävän pohjakoulutuksen nuorten jatko-opintoihin ja luo valmiuksia työelämää ja yrittämistä varten. Luontoa ja yrittäjyyttä korostetaan tarjoamalla paikallisia opintojaksoja liittyen luontoyrittäjyyteen.

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta Ammattikoulu konsepti Ranualla	Luontoyrittäjyys – markkinointi Työryhmän selvitys	Markkinointitilaisuuksien määrä Artikkeleiden määrä Toteutus	5 tilaisuutta 5 kpl Tehdään	5 tilaisuutta pidetty 2023. Kaksois-tutkinnosta tehty sopimukset ja mahdollisuus yhteishaussa 2024.
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Toimintaa kehitetään henkilöstön osaaminen ja jaksaminen edellä. Työhyvinvointikysely	Asteikko 0-5	3	Kunnassa on toteutettu henkilöstön Pulssikyselyt, koko henkilöstölle Vastausten ka. 3,9

Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmöntein Ranua	Luontoyrittäjyys - erikoistumisen kautta 2. asteen opiskelijoiden yrittäjätietämystä lisätään	Yrittäjyys - opintojaksojen valinnat	10% opiskelijoista valitsee yrittäjyys opintojaksoja luku-vuonna 2024–2025 (kun tarjonta koskee koko lukiota)	Lukuvuonna 2023-2024 luontoyrittäjyden opintoja valittiin 26 opintojaksoa. Yli 10% saavutettu.
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskusten ja kylien kehittäminen	Kestävät luontoarvot näkyvät luonto – erikoistumisen kautta oppilaitoksella ja kuntakuvassa	Luonto– opintojaksojen valinnat	10 % opiskelijoista valitsee luonto- opintojaksoja luku-vuonna 2024-2025 (kun tarjonta koskee koko lukiota)	Lukuvuodelle 2023-2024 valittiin luontoyrittäjyden opintoja 26 opintojaksoa. Yli 10% tavoite saavutettu

Lukion vetovoimaa oppilaitoksena on kehitetty paikallisesti ja valtakunnallisesti luontoyrittäjyys -erikoistumisen kautta. Kuntamarkkinoinnissa on huomioitu lukion erikoistumisen markkinointi.

Lukioon hankittiin luontoyrittäjyyteen erikoistumisen tarvitsemat varusteet ja välineet 36.000 eurolla vuonna 2023. Seuraavalle lukukaudelle vuonna 2024 summa säästettiin, koska haluttu varustetaso saavutettiin.

Luontoyrittäjyyden uudet opintojaksot tarvitsevat lisäresurssia n. 24.250 euroa palkkoihin ja muihin opintojaksojen henkilöstökuluihin lukuvuonna 2024-2025.

Oman kunnan nuorten hakeutuminen Ranuan lukioon vakiintuu 45 %:iin ikäluokasta ei ole toteutunut.

Kaksoistutkintoon voi hakeutua yhteishaussa 2024.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	4 600		4 600	3 892	84,6
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	28 000		28 000	30 155	107,7
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	32 600		32 600	34 047	104,4

TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-474 500		-474 500	-468 631	98,8
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-110 558		-110 558	-102 153	92,4
Muut henkilösivukulut	-20 948		-20 948	-17 265	82,4
Palvelujen ostot	-144 323		-144 323	-119 973	83,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 100		-72 100	-50 782	70,4
Avustukset					
Vuokrat	-147 640		-147 640	-195 425	132,4
Muut toimintakulut				-4	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-970 069		-970 069	-954 233	98,4
TOIMINTAKATE	-937 469		-937 469	-920 186	98,2

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2022	TA2023	TP2023
Laadukas opetus	<i>Keskeyttäneiden osuus, %</i>	3,6	<4	3,5
	<i>Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo</i>	keskitaso	keskitaso	keskitaso
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus, %</i>	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	<i>Euroa/oppilas</i>	13 288	13 500	16420

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2022 31.12.2022	TA2023 20.9.2023	TP2023 31.12.2023
<u>Opiskelijat</u>			
Lukio	60	70	55
Etälukio			
Kaksois/kolmoistutkinto			
Askel Ammattistartti/Askel I			
Telma BR16			

Henkilöstö:	TP2022	TA2023	TP2023
Opetuspalvelut			
- rehtori	1	1	1
- lehtorit	7	7	7
- koulukuraattori	0,05		
- toimistosihiteeri	0,30	0,35	0,35
- opinto-ohjaaja	0,35	0,35	0,35

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kansalaisopisto Kansalaisopiston rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kansalaisopisto tarjoaa ranualaisille elinikäisen oppimisfoorumin harrastus- ja opiskelutarjonnallaan. Opisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakui- nen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Runsas kurssitarjonta	Kurssien määrät	170	164
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoivat ja aktiiviset kuntalaiset	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden parantaminen	Toivolan käyttöaste Opiskelijoiden osuus kuntalaisista	80 % 22 %	75 % 17 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmyönteinen Ranua	Järjestetään koulutusta liiketoiminnan digitalisaatiosta ja verkkokaupasta	Toteutuneet koulutukset	Koulutukset	Tekoälykoulutus
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Parannetaan kyläkeskuksen ja kylien siisteyttä sekä yleisilmettä yhdessä kuntalaisten ja sidosryhmien kanssa	Toteutuneet kurssit	Kyläilme kohentunut	Kylän kukkatempaus Kylien historiapiirit

Ranuan kansalaisopisto on tarjonnut alueensa asukkaille monipuolista yleissivistävää ja ammatillista lisäkoulutusta sekä vireää harrastetoimintaa ja maksupalvelukoulutusta. Opiston lukuisat opintoryhmät liikunnassa, käden taidoissa, musiikissa ja historian osalta ovat hyvinvointia ja elinvoimaa tuottavaa toimintaa. Koronan vaikutus opiskelijoiden määrissä näkyy edelleen.

Ranuan kunta teki vuonna 2023 ostopalvelusopimuksen Rovaniemen kaupungin omistaman Lapin musiikki- ja tanssiopiston kanssa. Opiskelu tapahtuu Rovaniemellä. Matkakustannuksista vastaa opiskelija itse.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				2 376	
Maksutuotot	40 250		40 250	27 704	68,8
Tuet ja avustukset	5 000		500	2 800	56,0
Vuokratuotot	150		150	4 200	2800,0
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	45 400		45 400	37 080	81,7
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-141 200		-141 200	-149 262	105,7
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-32 899		-32 899	-26 064	79,2
Muut henkilösivukulut	-6 235		-6 235	-4 905	78,7
Palvelujen ostot	-86 469		-86 469	-86 355	99,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 750		-4 750	-1 050	22,1
Avustukset				-1 200	
Vuokrat	-77 682		-77 682	-61 468	79,1
	-400		-400		
Muut toimintakulut			-400	-308	76,9
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-349 635		-349 635	-330 612	94,6
TOIMINTAKATE	-304 235		-304 235	-293 532	96,5

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2022	TA2023	TP2023
Vaikuttavuus	Opetustuntien määrä	3 196	3 800	3 212
	Opiskelijoiden osuus kunnan väestöstä. (3619/679 v. 2022) %	18		
	-ennuste 2023 (3670/820) %		22	
	-toteuma 2023 (3619/601) %			17
	Oppilasryhmien määrä			164
	-josta sivukyllillä	161	170	6
		5	8	
	Opiskelijoiden määrä			660
	-naisia	679	820	448
	-miehiä	475	520	153
	Valtionapuun oikeuttavat tunnit	204	300	
	Pidetyt valtionapuun oikeuttavat tunnit	3 277	3 300	3 256
	(ilman maksullisen palvelutoiminnan tunteja)	3 193	3 500	3 208
	-maksupalvelukoulutukset h/osall.			
	Etäopetuksen opetustuntien määrät, josta maksupalvelukoulutusta h/os.	28/3		57/5

	Taiteen perusopetuksen opetustuntien määrä	212		71
Taloudellisuus	Kansalaisopiston opetustunnit yht. Opetustuntin hinta € -tp 2022 (264 379/3196) -ta 2023 (286 235/3500) -tp 2023 (281 323/3212)	3 196	4 300	3 212
	Toteuma 14 197€	83	78	87
Musiikkiopisto (14 000 €)		14 197	18 000	12 091

Toiminnan kysyntä/laajuustietojen toteutuma	TP2022	TA2023	TP2023
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista			
- oppivelvollisuusikäiset	29 %	29 %	25 %
- työkäiset	25 %	25 %	28 %
- työttömät	3 %	5 %	1 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	35 %	35 %	39 %
- muut (kotiäiti/-isä, alle kouluikäinen, varusmies yms.)	9 %	6 %	7 %
Opetus alle 16-vuotiaille:			
- opetustuntien määrä	401		511
- opiskelijoita kaikkiaan	508		403
- tyttöjä	308		245
- poikia	200		158

Toiminnan rahoitus	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Tulot			
Valtionosuus	157 713	167 139	172 675
Osallistumismaksut	24 724	25 689	27 533
Hankerahoitus	1 649		
Muu rahoitus	18 966	22 562	9 546
Kuntarahoitus	102 515	97 240	108 649
Menot			
Henkilöstökulut	177 104	180 143	180 113
Matkat	7 814	9 223	10 473
Vuokrat	73 994	67 511	61 468
Muut kulut	46 655	55 853	66 349
Henkilöstö:	TP2022	TA2023	TP2023
Hallintopalvelut			
- rehtori	0,10	0,10	0,10
- suunnittelu opettaja	0,25	0,25	0,25
- toimistosihtööri	0,6	0,6	0,6
Opetuspalvelut			
- musiikinopett.	1	1	1
- pt.tuntiopett.	1	1	1
- st.tuntiopett.	40	40	40

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kirjasto Kirjastotoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, ja toimii kaikkien kuntalaisten ja ikäryhmien kokoontumispaikkana. Tietoyhteiskunnan osana kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen ja sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoiteta so	Toteuma
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Ranuan kirjaston toimintaa tehdään tunnetuksi eri yhteyksissä	Demokratiahank e, lainaajatilastot	Toiminnan tunnetuus maakunnassa ja valtakunnallisesti hyvä	Demokratiahankkeen hanketyöntekijän työsuhde päättyi huhtikuun lopussa. Hanketta on esitelty maakunnallisilla Lapin kirjastopäivillä. Demokratiahankkeen kysely kuntalaisille toteutettiin loppuvuonna, 96 vastaajaa. Ranuan kirjasto on kolmantena Lapin lainaajia / asukas – tilastossa.
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Eläköityvän henkilökunnan toimet täytetään	Henkilötyövuodet kirjastossa	4 htv	Kirjastoautonkuljettaja-virkailijan toimi täytettiin toukokuussa
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen	Maahanmuuttajista kirjastopalvelujen käyttäjiä	Kirjastokorttihakemukset myös ukrainan kielellä ja palvelujen esittely	Kaikki maahanmuuttajat kirjastopalvelujen piiriin	Ranulla olevista ukrainalaisista osa käyttää aktiivisesti kirjastoa. Heille

					on tilattu aineistoa ulkomaalaiskirjastosta. Korttihakemukset on käännetty ukrainan kielelle. Maahanmuuttajille on pidetty kirjastonkäytön opastusta.
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Kirjastoautopalvelujen vieminen koko kunnan alueelle	Pysäkkimäärä ja aikataulut	Kunnan palvelujen säilyttäminen kylillä	Kirjastoautopalvelut toimivat entisessä laajuudessa. Ranuan kunnan alueella on 86 kirjastoautopysäkkiä.

Kirjaston aineistohankinnan määrärahat olivat lähes edellisen vuoden tasoa. Kirjasto tarjosi kuntalaisille monipuolisesti sekä fyysisiä että sähköisiä aineistoja osana Lapin kirjastoja. Kirjaston e-aineistokulut olivat 0,75 €/asukas. Lehtihankintoihin meni 9 365 €.

Kirjasto Letto palveli kuntalaisia hyvin ja fyysisten kirjastokäyntien määrä oli 34 215 asiakasta. Määrässä on lisäystä edellisestä vuodesta lähes 30 %. Uusia tiloja käytettiin ahkerasti ja neuvotteluhuone sekä pieni minineuvottelutila olivat ahkerassa käytössä. Kirjaston Demokratiahanke jatkui koko vuoden ajan. Uutena koko sivistystoimen yhteisenä hankkeena aloitettiin kirjaston hallinnoima Lukutaitohanke.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 600		2 600	2 728	104,9
Maksutuotot	3 400		3 400	2 467	72,5
Tuet ja avustukset				10 068	
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot				4 180	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 000		6 000	19 443	
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-160 737		-160 737	-162 68	101,0
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-37 452		-37 452	-36 585	97,7

Muut henkilösivukulut	-7 095		-7 095	-6 060	85,4
Palvelujen ostot	-41 381		-41 381	-48 702	117,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-70 100		-70 100	-71 048	101,4
Avustukset					
Vuokrat	-81 937		-81 937	-88 008	107,4
Muut toimintakulut	-550		-550	-548	99,5
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-399 252		-399 252	-413 220	103,5
TOIMINTAKATE	-393 252		-393 252	-393 777	100,1

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2022	TA2023	TP2023
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukasluku/1000)</i>	702	>400	646,49
Laadukkaat ja asiakaskeskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	<i>Lainaus/kokoelmat</i>	1,06	>1,2	1,25
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Kokonaislainaus/asukasluku</i>	15,16		17,23
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	<i>Kirjastokäynnit/asukas</i>	6,7	>15	9,46
	<i>Käyttäjäkoulutuksiin osall. Tapahtumiin osall. (molemmat as.luku/1000)</i>	172	>8	144
	<i>Internet koneita asiakkaille</i>	42		100
	<i>Lainan hinta (toimintakulut/kokonaislainaus) €</i>	5	>100	
	<i>Käynnin hinta (toimintakulut/fyysiset kirjastokäynnit) €</i>	5	>100	
		8,13	5	5
		10,00	4,00	6,62
			10,00	12,07

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2022	TA2023	TP2023
Lainojen määrä	54 876	>70 000	62 338
Fyysiset kirjastokäynnit	24 270	>40 000	34 215
- verkkokäynnit	17 948	>20 000	18 099

Henkilöstö:	TP2022	TA2023	TP2023
- kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
- kirjastonhoitaja	1	1	1
- kirjastovirkailija	1	1	1

- kirjastoautonkuljettaja- virkailija	1	1	1
- kirjastoapulainen/ hanketyöntekijä	0,83 0,17	0,33	0,33 0,25

Tehtävä/tulosalue:	Vapaa-aikatoimi
Tilivelvollinen:	Vapaa-aikatoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt Kuvaus/palveluajatus:	Tehtäväalue käsittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä hyvinvointikoordinaation. Tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä luomalla edellytyksiä ja tarjoamalla kansalaistoiminnan työkaluja eri palvelusektoreille ja kansainvälisyydessä. Toimintaa ohjaa ehkäisevän työn ideologia lähtökohtana terveelliset elämäntavat ja varhaisen puuttumisen malli sekä yhteisöllisyys; Wellness/Illness.

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Taiteiden Yö, yhteisöllinen taidepolku	Osallistujamä- ärät asteikolla 0-5	3	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoivat ja aktiiviset kuntalaiset vauvasta ikäihmisiin	Järjestöavustukset kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotapah- tummat ja saavu- tettavuus	HYTE- kerroin ja kouluterveysk- ysely	72 (Suomen ka 2022)	65
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Tuetaan kansainvälistä maahanmuuttoa ja paikkakunnalle muuttavien viihtyvyyttä	Integrointia harrasteryhmiin kummitoimijoiden kanssa	Osallistuja- määrät	Hyvä	Kohtalai- nen
Kestävä elinympäristö	Luonnonympäris- tön vaaliminen	Ekologisuus kaikessa toiminnassa ja hankkeissa	Tietoisuus ekologisista valinnoista, luontoarvot nuorisokyse- lyt	Tietoisuuden lisäys	Tietoisuu- den lisäys

Vapaa-aikatoimessa on aktiivinen ja osallistava toimintakulttuuri, joka kannustaa omaan hyvinvointiin sijoittamiseen. Monkkari 2.0 tarjoaa tilat nuorisotilatyöhön ja kohdennettuun nuorisotyöhön, nuorten työpajalla ja etsivässä nuorisotyössä. Monkkari 2.0 myös pidetään ikäihmisten tuolijumppat ja digiopastusta sekä järjestetään kulttuuriesityksiä. Hankkeet tuovat lisäresurssit tavoitteiden saavuttamiseen luoden rohkeaa ja uudistuvaa kuntaa, jossa avoimuus sekä yritteliäisyys on vastuullista ja lapsiystävällistä.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	500		500	9 322	1864,4
Maksutuotot	500		500	3 693	738,6
Tuet ja avustukset	259 214		259 214	175 844	67,8
Vuokratuotot	31 500		31 500	31 377	99,6
Muut toimintatuotot	10 575		10 575	37 293	352,7
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	302 289		302 289	257 529	85,2
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-237 244		-237 244	-233 544	98,4
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-53 781		-53 781	-46 509	86,5
Muut henkilösivukulut	-10 216		-10 216	-8 726	85,4
Palvelujen ostot	-166 530		-166 530	-174 627	104,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 143		-38 143	-14 147	37,1
Avustukset	-23 900		-23 900	-21 232	88,8
Vuokrat	-225 472		-225 472	-257 472	114,2
Muut toimintakulut	-800		-800	-6 684	835,4
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-756 086		-756 086	-762 940	100,9
TOIMINTAKATE	-453 797		-453 797	-505 411	111,4

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2022	TA2023	TP2023
Avustukset, liikunta	Avustettavat liikuntajärjestöt/jäsenmäärät	5/569	6/750	4/498
Avustukset, nuoriso	Avustettavien nuorisojärjestöjen jäsenmäärä/avustukset /€	251/ 9 900	270/ 9 900	2/174/ 9 900
Vaikuttavuus -nuorisotyön ja sen toiminnanpiirissä olevat nuoret	Työntekijä tuntee nuoret ja on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin	227	210	198
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	Etsivä nuorisotyö	31		20
	Nuorten työpajatoiminta	12	44	9
	Koulunuorisotyö	29	22	56
Nuorten käyntikerrat -nuorisotila	Monipuolinen ja laadukas toiminta/ nuorten määrä	4 402	3 100	4 574
-tapahtumat, retket		793	745	1 066
Avustukset, kulttuuri	Avustusmääräraha/€	3 000	3 000	2 500
	-yksityiset	5	8	6
	-yhteisöt, järjestöt		3	2

	3		
Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2022	TA2023	TP2023
Liikunta			
- liikuntatapahtumat/osallistuja	8/821	4/200	14/817
- Liikuntaretket/osallistujat	0	3/120	1/52
- puulaakit/osall.	0	0	0
- kunnanmestaruus/osallistuja	2/36	0	0
- Liikkuva iltapäiväkerhot/osallistujat	3/186	2/140	2/81
Kuntovihkot			
- talvi	17 415	18 100	17 382
- kesä	16 198	17 000	15 869
Kansainväliset toiminnot			
- kv vaihdot/osallistujat	4	5	5
- vapaaehtoiset/osallistujat	1/16	2	2
- EU:n nuorisoviikko	2	2	4
	0	1	0
Nuorisotoiminta			
- nuorisotilat osallistuja, Avoimet ovet (193 vrk)	4 451		4 574
- leirit/osallistujat	3/91	3/72	3/114
- valistus ja koulutus/osallistujat	11/541	10	11/653
- päihteettömät tapahtumat/osallistujat	5/344	6	9/481
- osallisuus-tapahtuma	1	4	2
- Wauto – liikkuva nuorisotyö toimintakerrat/osallistujat	2/33	0	0
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi			
- konsertit, teatteri/osallistujat	6/330	6	10/598
- Tappauksia -tapahtuma	78	1	1/76
- Taiteiden Yö tapahtumat/osallistujat	19953	12	18/792
- Lapin lastenkulttuuri/Taikalamppu – tapahtumat/osallistujat	36/2 385	35	32/2 483
Museo avoinna/kävijät	6 vko/59	6 vko/150	6 vko/123

Henkilöstö:	TP2022	TA2023	TP2023
Vapaa-aikatoimenjohtaja	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1
Kausi- ja tuntityöntekijät	-	4	6
Tuntityöntekijä	0,4	0,4	0,4
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1
Nuorten työpajan ohjaaja	1,6	1	1,6
Hyvää Huomista! ESR hanke	2	2	0

Sivistystoimi yhteensä:

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2022	TA2023	TP2023
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	-yksilötyönohjaukset	2		15
	-ryhmätyönohjaukset	13		6
	-kuntoutukset	10/3		

Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	-vertaismentorointi osallistujat/ryhmät Henkilöstön koulutukset/ osallistujat			7/1
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	-kunnassa järjestetyt -muualla järjestetyt	2/2 161/94		69,5/72 16 39,5
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	Henkilöstön pätevyys % Paikan odotusaika, pv Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, %	95 <14 95	95 <14 95	95 95 <14
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %	100	100	95
Kansainvälisyys osana vapaa-aikatoimea ja nuorten osallisuus	Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten määrä Nuorten kv-toiminnot vapaa-aikatoimessa	4 415 3	3 100 3	100 4 574 5

Hyvinvointilautakunta/sivistystoimi yhteensä:

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	583 768	54 000	637 768	678 650	106,4
Maksutuotot	118 750		118 750	132 609	111,7
Tuet ja avustukset	327 514		327 514	365 990	111,7
Vuokratuotot	31 650		31 650	37 278	117,8
Muut toimintatuotot	10 575		10 575	41 473	392,2
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 072 257	54 000	1 126 257	1 256 000	111,5
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-5 043 343	-44 550	-5 087 893	-5 334 202	104,8
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 172 202	-7484	-1 179 686	-1 148 290	97,3
Muut henkilösivukulut	-222 214	-1 966	-224 180	-198 395	88,5
Palvelujen ostot	-1 989 238		-1 989 238	-2 224 157	111,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-575 843		-575 843	-494 297	85,8
Avustukset	-23 900		-23 900	-22 432	93,9
Vuokrat	-2 351 258		-2 351 258	-2 674 216	113,7
Muut toimintakulut	-2 450		-2 450	-16 706	681,9
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 380 448	-54 000	-11 434 448	-12 112 696	105,9
TOIMINTAKATE	-10 308 191		-10308191	-10 856 695	105,3

2.1.3. Tekninen lautakunta

Toimielin: Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Tekninen lautakunta Tekninen toimi Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tavoitteena on hoitaa tehtävät tehokkaasti, taloudellisesti, asiakaskeskeisesti ja joustavasti. Toimintaan kuuluvat teknisen toimen hallinto, liikenneväylät, puistot ja muut yleiset alueet, jätehuolto, maanmittaus, joukkoliikenne sekä haja-asutusalueiden vesihuolto.

Teknisen hallinto

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakuinen kunta	Näkyvin maaseutukunta	Markkinointi	Myydyt tontit	Kysynnän kasvu +20 %	Kysyntä kasvanut +20 %
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Toimintatapojen kehittäminen	Henkilöstöky-selyyn vastaaminen	70 %	50 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Työssäkävien määrän kasvattaminen	Työllisyyskoordinaattori	Työttömyysaste	alle 11 %	10,9 %
Kestävä elinympäristö	Kylien kehittäminen	Kyläavustukset	Hankkeiden toteutuminen	90 %	Avustukset myönnetty

Vapana olevat tontit on kartoitettu ja niitä on markkinoitu kunnan sivuilla sekä etuovi.com palvelussa. Vapana olevia tontteja on kyltitetty ja mainoksia on lisätty kirkonkylän alueella.

Puistot ja muut yleiset alueet

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakuinen kunta	Matkailuyritysten määrän kasvattaminen	Reittien laadukas ylläpito	Positiivisten asiakaspalautteiden osuus	90 %	90 % positiivista palautetta
Hyvinvoiva kuntalainen	Aktiiviset kuntalaiset	Kyläkuvan kehittäminen (kirkonkylä ja sivukylät)	Osallistumisaste	95 %	80 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Matkailun edistäminen	Matkailua tukevien reittien rakentaminen	Uusien tai kunnostettavien reittien määrä	2 kpl/vuosi	2 kpl valmistunut

Kestävä elinympäristö	Luonnonym- pääristön vaaliminen	Ympäristön kunnostushanke et	Hankkeiden määrä	1 kpl/vuosi	1 kpl aloitettu
------------------------------	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------	-------------	-----------------

Honkivaaran mäenlaskupaikkaa kehitetty. Alueelle on rakennettu kuntoportaat, frisbeegolf-rata, mäkeä kunnostettu ja kaksi tulipaikkaa rakennettu. Jukolan kentälle on rakennettu multigolf-rata.

Työllisyyskoordinaattori on siirtynyt tekniselle osastolle. Osastolle on työllistetty työttömiä työnhakijoita ympäri vuoden. Osastolla työskentelee kaksi oppisopimusopiskelijaa.

Liikunta-alueet ja paikat

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakui- nen kunta	Lapsiperheitä ja nuoria houkuttelevat liikuntapaikat	Markkinointi	Perheiden määrän kasvu	+ 8	+ 3
Hyvinvoiva kuntalainen	Liikuntasuoritteiden lisääminen	Kehitetään liikuntapaikkoja vastaamaan eri ikäryhmien tarpeita	Käyttäjämäärien seuraaminen käyttäjälaskurilla	+ 25 %	+ 30 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Matkailijoiden kävijämäärän nosto liikuntapaikoissa	Markkinointi	Majoitusasteen nostattaminen	+ 300 %	+ 55 %
Kestävä elinympäristö	Ympäristöystävällisten liikuntatapojen lisääminen	Liikuntapaikkojen laadukas ylläpito kannustaa arki-liikkumiseen	Koulu- ja työmatkapyöräilylisääntyminen	+ 30 %	+ 30 %

Tulipaikkoja/levähdyspaikkoja on lisätty reittien varsille.

Liikenneväylät

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakui- nen kunta	Uusien asuinalueiden kehittyminen	Liikenneväylien rakentaminen uusille alueille	Toteutuneet liikenneväylät uusille asemakaavan mukaisille asuinalueille	100 %	
Hyvinvoiva kuntalainen	Toimivat kevyenliikenteenväylät	Laadukas ylläpito	Talvikunnossapion	90 % positiivista	80 % negatiivista

			asiakaspalautteet		
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmuotoinen Ranua	Tarpeita vastaavat tieratkaisut	Tyytyväiset uusien hankkeiden kehittäjät	100 %	Uusien alueiden tiesuunnittelu käynnistynyt
Kestävä elinympäristö	Toimivat kevyenliikenteenväylät	Laadukas ylläpito	Koulu- ja työmatkapyöräilyn lisääntyminen	+ 30 %	+ 30 %

Yksitysteiden avustukset ylläpitoon ja peruskorjaukseen on myönnetty. Osallistuttu Lapin kuntien liikenneturvallisuustyöhön.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	27 600		27 600	34 671	125,6
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	58 300		58 300	116 726	200,2
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot				11 577	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	85 900		85 900	162 974	189,7
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-489 098		-489 098	-473 362	96,8
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-106 465		-106 465	-92 654	87,0
Muut henkilösivukulut	-20 252		-20 252	-16 907	83,5
Palvelujen ostot	-485 407		-485 407	-574 968	118,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-186 000		-186 000	-195 709	105,2
Avustukset	-238 000		-238 000	-198 634	83,5
Vuokrat	-152 769		-152 769	-77 061	50,4
Muut toimintakulut	-1 000		-1 000	-5 758	575,8
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 678 991		-1 678 991	-1 635 053	97,4
TOIMINTAKATE	-1 593 091		-1 593 091	-1 472 079	92,4

Tehtävä/tulosalue:	Toimitila- ja vuokrauspalvelu
Tilivelvollinen:	Rakennusmestari/Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kunnan kiinteistöjen hoito ja kunnossapito Maa- ja metsätilat

Maa- ja metsätilat

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
----------------------	------------	--------------	---------	-------------	---------

Kasvuhakui- nen kunta	Maaomaisuuden kehittäminen	Lisätään tonttitarjontaa kaavoituksen avulla	Myytyjen tonttien määrä	Vuotuinen kasvu 15 %	15 %
Hyvinvoiva kuntalainen	Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen	Taloustmetsissä virkistyskäytön huomioiminen	Asiakaspalautekysely	Asiakastyytyväisyys 85 %	50 %
Elinvoimain- en ja kansainvälis- tyvä yritys- toiminta	Matkailun edistäminen	Eläinpuiston lähialueen kehittäminen	Rakennettu infra- vapaalle tonttialueelle suunnitelmakaudella	100 %	
Kestävä elin- ympäristö	Luonnonympäristön vaaliminen	Osallistuminen tarvittaviin kunnostushankkeisiin	Ympäristön laadun parantuminen	Terveempi elinympäristö	Peurajärven kunnostus aloitettu

Tontteja on markkinoitu, myyty ja vuokrattu. Simontaipaleen rakennetun alueen tonteista myyty/vuokrattu 75 %. Simontaipaleen alueella varauduttiin tulevan vedenottamon rakentamiseen ja alueelle rakennettiin kuituverkkovarauksia. Metsää hoidettiin suunniteltua enemmän. Metsänhakuista tuli hoitokuluja ostopalveluiden kautta, mutta vastaavasti saatiin puunmyyntituloja. Kyseessä oli pakollinen ensiharvennus, jolla varmistettiin parempi puun kasvu.

Myytyjen Sairaalanrannan tonttien alta löytyi kunnallistekniikkaa, joka jouduttiin siirtämään pois rakennusten alta. Kustannuksia syntyi 32 000 euroa.

Toimitila- ja vuokrauspalvelu

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakui- nen kunta	Näkyvin maaseutu- kunta	Nykyaikaisten ja laadukkaiden päiväkodin ja koulun markkinointi	Koululaisten ja päiväkotilaisten määrän kasvu	Kysynnän kasvu	Kysyntä kasvanut
Hyvinvoiva kuntalainen	Terveet toimitilat	Suunnitelmallinen kunnossapito	Sisäilmaongelmailmoitukset	0	0
Elinvoimainen ja kansainvä- listyvä yritys- toiminta	Työssäkäyvien lapsiperheiden määrän kasvattaminen	Laadukkaat koulu- ja päiväkotiratkaistut	Perheiden määrän kasvu	+ 8	+ 3
Kestävä elinympäristö	Uusiutuvien energiamuotojen käyttö	Öljystä luopuminen vanhoissa rakennuksissa	Uusiutuvaa energiaa käytävien rakennusten osuus	90 %	95 %

Toivolan koululle rakennettu uudet portaat. Kirjasto ja monitoimitalo myyty. Määräaikaisia siivoojia on vakinaistettu eläköityvien tilalle ja uusia siivoojia ja kiinteistöhoitajia on koulutettu oppisopimuksella. Hyvinvointialueelle vuokrattavista kiinteistöistä saatiin sopimukset tehtyä Laphan kanssa vasta heinäkuussa. Saavutettu vuokrataso jäi noin 40 000 euroa alhaisemmaksi kuin budjettivaiheessa arvioitiin.

Sähköön meni 104 000 euroa arvioitua enemmän.

Vuonna 2022 puretun lukion osalta purkukuluja tuli vielä vuoden 2023 puolelle noin 17 000 euroa. Infopoliksen osalta kuluja vuodelle 2023 tuli noin 22 000 euroa. Näitä kuluja ei ollut huomioitu 2023 vuoden budjetissa, vaan alun perin summat oli varattu vuoden 2022 budjettiin. Urakat hyväksyttiin suoritetuksi vuoden 2023 aikana, jolloin viimeiset maksuerät tulivat maksuun.

Kirjaston ja vanhan monitoimitalon myyntiin oli budjetoitu 15 000 euroa. Rakennukset myytiin 3 500 eurolla. Rakennusten myynnin hyväksyminen viivästyi usealla kuukaudella, jolloin rakennusten ylläpitokuluja jouduttiin kustantamaan syksyyn saakka. Rakennuksille ei ollut budjetoitu tällaisia kuluja.

Koivutien rivitalokokonaisuudelle budjetoitiin rakennusten myyntituloja 45 000 euroa. Pihapiiristä saatiin huutokaupassa 31 500 euron tarjous. Valtuusto hylkäsi tarjouksen, jolloin rakennus jäi teknisen osaston ylläpidettäväksi.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 237 330		1 237 330	138 768	11,2
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot	1 511 318		1 511 318	2 484 922	164,4
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 748 648		2 748 648	2 623 690	95,5
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-490 945		-490 945	-502 571	102,4
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-132 889		-132 889	-113 170	85,2
Muut henkilösivukulut	-19 746		-19 746	-18 546	93,9
Palvelujen ostot	-422 877	-110 000	-532 877	-680 622	127,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-628 949		-628 949	-697 903	111,0
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut	-620 689		-620 689	-462 090	74,4
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 316 095	-110 000	-2 426 095	-2 474 901	102,0
TOIMINTAKATE	432 553	-110 000	322 553	148 789	46,1

Tehtävä/tulosalue:	Rakennusvalvonta
Tilivelvollinen:	Rakennustarkastaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen määräysten ja ohjeiden valvonta sekä rakentamisen neuvonta. Tavoitteena hyvä rakennettu ympäristö sekä rakentamisen laadun säilyttäminen.

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kasvuhakui- nen kunta	Uusille kaavoitetuille tonteille rakentaminen	Lupaprosessin nopea käsittely	Käsiteltyjen rakennuslupien määrä vuodessa	120	88
Hyvinvoiva kuntalainen	Riittävät resurssit asiakaspalveluun rakennusvalvonnassa	100 % rakennustarkastaja	Asiakaspalautekysely	Asiakastyytyväisyys 85 %	Kysely toteutettu
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Nopea reagointi yrittäjien yhteydenottoon töihin ja tarpeisiin	Vastausaika	2 työpäivää	2 työpäivää
Kestävä elinympäristö	Kohti kestäviä energiavalintoja	Energianeuvonta	Uusiutuvat energialähteet uudisrakentamisessa	100 %	90 %

Uusi rakennustarkastaja aloitti helmikuussa ja teknisen johtajan resurssija vapautui maankäytön suunnitteluun, rakennushankkeiden johtamiseen ja teknisen osaston toiminnan kehittämiseen.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot	42 000		42 000	45 650	108,7
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot				97	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	42 000		42 000	45 747	108,9
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-44 858		-44 858	-29 370	65,5
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-9 699		-9 699	-9 273	95,6
Muut henkilösivukulut	-1 838		-1 838	-1 221	66,4
Palvelujen ostot	-30 378		-30 378	-32 836	108,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 000		-1 000	-485	48,5
Avustukset					

Vuokrat					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-87 773		-87 773	-73 184	83,4
TOIMINTAKATE	-45 773		-45 773	-27 437	59,9

Tehtävä/tulosalue:	Ympäristöterveydenhuolto, ympäristösuojelu ja eläinlääkintä
Tilivelvollinen:	Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Palvelut ostetaan Rovaniemen kaupungilta.

Ympäristöterveydenhuolto edistää ja valvoo elinympäristön terveellisyyttä. Valvontaan kuuluvat elintarvike- ja tupakkavalvonta, talous- ja uimaveden laadun valvonta sekä sisätilojen terveyshaittojen valvonta. Rovakaaren ympäristöterveydenhuolto palvelee Ranuan kunnan asukkaita ja yrityksiä. Palveluiden järjestämisestä viranomaisena vastaa Rovaniemen ympäristölautakunta.

Ympäristönsuojelu valmistelee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia lupa- ja ilmoitusasioita, valvoo luvan- ja ilmoituksenvaraisia toimijoita sekä toimii paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvojana. Ympäristönsuojelu myös neuvoo ja ohjaa kuntalaisia ympäristölainsäädäntöön liittyvissä asioissa.

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	11 000		11 000		
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 000		11 000		
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-3 000		-3 000	-2 049	68,3
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-232		-232		
Muut henkilösivukulut	-40		-40		
Palvelujen ostot	-192 891		-192 891	-206 975	107,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 000		-5 000	-53	1,1
Avustukset					
Vuokrat	-14 382		-14 382		
Muut toimintakulut				-185	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-215 545		-215 545	-209 263	97,1
TOIMINTAKATE	-204 545		-204 545	-209 263	102,3

Haitallisen vieraslajin poistoa kaatopaikan alueelta jouduttiin jatkamaan kesän aikana. Kustannuksia syntyi noin 34 000 euroa.

Tekninen lautakunta yhteensä:

Selite	TA 2023	TA 2023 muutos	TA 2023 muutoksen jälkeen	TA 2023 toteuma	Toteuma%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	1 275 930		1 275 930	173 439	13,6
Maksutuotot	42 000		42 000	45 650	108,7
Tuet ja avustukset	58 300		58 300	183 436	314,6
Vuokratuotot					
Muut toimintatuotot	1 511 318		1 511 318	2 496 596	165,2
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 887 548		2 887 548	2 899 121	100,4
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 027 901		-1 027 901	-1 013 287	98,6
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-249 285		-249 285	-216 131	86,7
Muut henkilösivukulut	-41 876		-41 876	-36 817	87,9
Palvelujen ostot	-1 131 663	-110 000	-1 241 553	-1 527 921	123,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-820 949		-820 949	-917 275	111,7
Avustukset	-238 000		-238 000	-198 634	83,5
Vuokrat	-723 840		-723 840	-457 774	63,2
Muut toimintakulut	-65 000		-65 000	-87 319	134,3
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 298 404	-110 000	-4 408 404	-4 455 159	101,1
TOIMINTAKATE	-1 410 856	-110 000	-1 520 856	-1 556 039	102,3

Teknisen lautakunnan tilinpäätöksen osalta toimintakulut ylittyivät kokonaisuudessaan noin 46 800 eurolla. Ylityksiä oli esimerkiksi lämmössä 21 000 euroa ja sähkössä 105 000 euroa. Alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelussa ylitystä oli 215 000 euroa. Ylitykset koostuivat pääasiassa seuraavista kohteista: Kaatopaikan alueen jättiputken hävittämisestä kuluja syntyi 34 000 euroa ja sairaalanrannan myytyjen tonttien alta paljastuneen kunnallistekniikan siirto kustansi 32 000 euroa. Vanhan lukion ja Infopoliksen purku-urakoinnin viimeisten työsuoritusten hyväksyntä tapahtui 2023 vuoden aikana, jolloin viimeiset maksuerät kohdistuivat kyseiselle vuodelle. Näistä syntyi vuodelle 2023 budjetoimattomia kuluja 39 000 euroa. Simontaipaleen alueella metsänhoitoa tehtiin suunniteltua enemmän, josta kuluja tuli noin 112 000 euroa, mutta vastaavasti puun myyntituloja tuli 106 000 euroa.

Teknisellä osastolla toimintatuottoja jäi syntymättä 15 600 euroa arviota vähemmän. Laphalle vuokrattuja tiloja budjetoitiin syksyllä 2022 käytössä olleen käyttötalouden budjetin mukaisesti. Laphan kanssa toteutunut vuokrasopimus syntyi valtioneuvoston asetuksen mukaisella vuokratasolla, joka oli arviota matalampi, jolloin vuokratuloja saatiin 40 000 euroa arvioitua vähemmän. Rakennusten myyntituloja budjetoitiin 60 000 euroa. Rakennuksista saatiin ostotarjouksia 35 000 euron edestä, mutta valtuusto hyväksyi vain kirjaston ja

monitoimitalon myynnin 3 500 eurolla, jolloin myyntituloja jäi saamatta 56 500 euron edestä.

2.2. Koko kunnan käyttötalousosan toteutumisvertailu

Koko kunta yhteensä (S+U)	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 547 584	54 000	2 601 584	1 705 329	-896 255
Maksutuotot	160 750		160 750	177 316	16 566
Tuet ja avustukset	493 814		493 814	670 929	177 115
Muut toimintatuotot	1 553 543		1 553 543	2 625 402	1 071 859
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 755 691	54 000	4 809 691	5 178 976	369 285
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-8 461 290	-54 000	-8 515 290	-8 758 670	243 380
Palvelujen ostot	-4 214 011	-110 000	-4 324 000	-5 018 805	694 794
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 409 592		-1 409 592	-1 452 054	42 462
Avustukset	-532 900		-532 900	-471 884	-61 016
Vuokrat (rak)	-3 141 990		-3 141 990	-3 240 704	98 714
Muut toimintakulut	-187 208		-187 208	-226 974	39 766
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-17 946 991	-164 000	-18 110 991	-19 169 091	1 058 100
TOIMINTAKATE	-13 191 300	-110 000	-13 301 300	-13 990 115	688 815
Suunn.mukaiset poistot	-736 115		-736 115	-800 318	64 203
Arvonalentumiset				-150 788	150 788
Tilikauden tulos	-13 927 415	-110 000	-14 037 415	-14 790 415	753 000

2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 547 584	54 000	2 547 584	1 705 328,70	896 255,30
Maksutuotot	160 750		160 750	177 315,94	-16 565,94
Tuet ja avustukset	493 814		493 814	670 929,30	-177 115,30
Muut toimintatuotot	1 553 543		1 553 543	2 625 401,65	-1 071 858,65
Toimintatuotot yhteensä	4 755 691	54 000	4 755 691	5 178 975,59	-369 284,59
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-8 461 290	-54 000	-8 515 290	-8 758 699,68	243 379,68
Palkat ja palkkiot	-6 635 767	-44 550	-6 680 317	-7 006 752,28	326 435,28
Eläkekulut	-1 538 710	-7 484	-1 546 194	-1 500 863,74	-45 330,26
Muut henkilösivukulut	-286 813	-1 966	-288 779	-251 053,66	-37 725,34
Palvelujen ostot	-4 214 011	-110 000	-4 324 011	-5 019 179,79	695 168,79
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 409 592		-1 409 592	-1 452 054,04	42 462,04
Avustukset	-532 900		-532 900	-471 883,57	-61 016,43
Muut toimintakulut	-3 329 198		-3 329 198	-3 467 678,14	138 480,14
Toimintakulut yhteensä	-17 946 991	-164 000	-18 110 991	-19 169 465,22	1 058 474,22

TOIMINTAKATE	-13 191 300	-110 000	-13 301 300	-13 990 489,63	689 189,63
Verotulot	5 833 000		5 833 000	5 553 034,31	279 965,69
Valtionosuudet	8 258 000		8 258 000	8 279 091,00	-20 691,00
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	55 000		55 000	43 901,00	11 099,00
Muut rahoitustuotot	275 000		275 000	95 714,56	179 285,44
Korkokulut	-80 000		-80 000	-135 214,50	55 214,50
Muut rahoituskulut	-30 000		-30 000	-108 074,05	78 074,05
Rahoitustuotot ja kulut	220 000		220 000	-103 672,99	323 672,99
VUOSIKATE	1 120 100	-110 000	1 010 100	-262 019,41	1 272 119,41
Suunnitelman mukaiset poistot	-736 115		-736 115	-800 317,99	64 202,99
Arvonalentumiset					
TILIKAUDEN TULOS	383 985	-110 000	273 985	-1 062 337,40	1 336 322,40
Poistoeron muutos				14 105,66	-14 105,66
Varausten muutos					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	383 985	-110 000	273 985	-1 048 321,74	1 322 306,74

2.3.1. Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	4 028 000		4 028 000	3 721 219,95	306 780,05
Osuus yhteisöveron tuotosta	740 000		740 000	696 297,31	43 702,69
Kiinteistövero	1 065 000		1 065 000	1 135 517,05	-70 517,05
Yhteensä	5 833 000		5 833 000	5 553 034,31	279 965,69
	Tuloveroprosentti		Verotettava tulo, milj euroa		Muutos %
Verovuosi 2016		19,75	47 897		1,4
Verovuosi 2017		19,75	46 379		-3,2
Verovuosi 2018		19,75	47 422		1,2
Verovuosi 2019		19,75	49 062		3,5
Verovuosi 2020		19,75	49 592		1,1
Verovuosi 2021		19,75	49 782		0,4
Verovuosi 2022		19,75	50 751		1,9
Verovuosi 2023		7,11	52 338		3,1

	Kiinteistöveroprosentit		
	Yleinen	Vak.asuinrak.	Muut asuinrak.
Verovuosi 2016	0,90	0,40	1,00
Verovuosi 2017	0,93	0,41	1,00
Verovuosi 2018	1,00	0,44	1,00
Verovuosi 2019	1,10	0,50	1,10
Verovuosi 2020	1,10	0,50	1,15
Verovuosi 2021	1,10	0,50	1,15

Verovuosi 2022	1,10	0,50	1,15
Verovuosi 2023	1,10	0,50	1,15

2.3.2. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely					
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalv. valtionosuus	8 258 400		8 258 400	4 927 893	3 330 507,00
Verotulojen tasaus				2 472 724	-2 472 724,00
Opetus- ja kulttuuritoimen Verotulojen.kompensaatio				118 510	-118 510
				759 964	-759 964
Yhteensä	8 258 400		8 258 400	8 279 091	-20 691

2.3.3. Investointien toteutuminen

	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Pitkävaikutteiset menot					
Kanta-arkisto					
Menot	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00
Netto	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00
Peurajärven kunnostus					
Menot	-100 000,00		-100 000,00	-55 942,00	-44 058,00
Tulot					
Netto	-100 000,00		-100 000,00	-55 942,00	-44 058,00
Pitkävaikutteiset menot yhteensä					
Menot	<i>-150 000,00</i>		<i>-150 000,00</i>	<i>-55 942,00</i>	<i>-94 058,00</i>
Tulot					
Netto	<i>-150 000,00</i>		<i>-150 000,00</i>	<i>-55 942,00</i>	<i>-94 058,00</i>
Maa- ja vesialueet					
Menot	-200 000,00	45 000	-155 000,00	-30 000,00	-125 000,00
Tulot				2 649,30	-2 649,30
Netto	-200 000,00	45 000	-155 000,00	-27 350,70	-127 649,30
Maa- ja vesialueet yhteensä					
Menot	<i>-200 000,00</i>	<i>45 000</i>	<i>-155 000,00</i>	<i>-30 000,00</i>	<i>-125 000,00</i>
Tulot				<i>2 649,30</i>	<i>-2 649,30</i>
Netto	<i>-200 000,00</i>	<i>45 000</i>	<i>-155 000,00</i>	<i>-27 350,70</i>	<i>-127 649,30</i>
Rakennukset:					
Kerkkä/monitoimikeskus					
Menot				-26 969,37	26 969,37
Netto				-26 969,37	26 969,37

Päiväkoti uusi					
Menot	-1 650 000,00	-950 000,00	-2 600 000,00	-2 146 819,19	-453 180,81
Netto	-1 650 000,00	-950 000,00	-2 600 000,00	-2 146 819,19	-453 180,81
Yläkoulu/lukio uusi					
Menot	-4 450 000,00	-1 225 000,00	-5 675 000,00	-5 554 141,86	-120 858,14
Netto	-4 450 000,00	-1 225 000,00	-5 675 000,00	-5 554 141,86	-120 858,14
Rakennukset yht.					
Menot	-6 100 000,00	-2 175 000,00	-8 275 000,00	-7 727 930,42	-547 069,58
Netto	-6 100 000,00	-2 175 000,00	-8 275 000,00	-7 727 930,42	-547 069,58
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kaavateiden perusparantaminen					
Menot	-300 000,00	-45 000,00	-345 000,00	-344 364,45	-635,55
Netto	-300 000,00	-45 000,00	-345 000,00	-344 364,45	-635,55
Simontaipaleen vesijohtoverkko					
Menot	-120 000,00	110 000	-10 000,00	-23 807,69	13 807,69
Netto	-120 000,00	110 000	-10 000,00	-23 807,69	13 807,69
Koulukeskuksen piha-alue					
Menot				25 000,00	-25 000,00
Tulot					
Netto				25 000,00	-25 000,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä					
Menot	-420 000,00	65 000,00	-355 000,00	-343 172,14	-11 827,86
Netto	-420 000,00	65 000,00	-355 000,00	-343 172,14	-11 827,86
Koneet ja kalusto					
Jouluvalojen hankinta					
Menot				-1 068,72	1 068,72
Netto				-1 068,72	1 068,72
Koneet ja kalusto yhteensä					
Menot				-1 068,72	1 068,72
Netto				-1 068,72	1 068,72
Osakkeet ja osuudet yhteensä					
Menot	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00
Netto	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00
INVESTOINNIT YHT.					
Menot	-6 880 000,00	2 375 000,00	-8 945 000,00	-8 158 113,28	-786 886,72
Tulot				2 649,30	-2 649,30
Netto	-6 880 000,00	2 375 000,00	-8 945 000,00	-8 155 463,98	-789 536,02

INVESTOINTIOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Pitkävaikutteiset menot					
Kanta-arkisto	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00

Pitkävaikutteiset menot yhteensä					
	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00
Maa- ja vesialueet					
Maa-alueiden osto	-200 000,00	45 000,00	-155 000,00	-30 000,00	-125 000,00
Maa-alueiden myynti				2 649,30	-2 649,30
Maa- ja vesialueet yhteensä	-200 000,00	45 000,00	-155 000,00	-27 350,70	-127 649,30
Rakennukset					
Kerkkä/monitoimikeskus				-26 969,37	26 969,37
Päiväkoti 2022–2024	-1 650 000,00	-950 000,00	-2 600 000,00	-2 146 819,19	-453 180,81
Yläkoulu/lukio uusi	-4 450 000,00	-1 225 000,00	-5 675 000,00	-5 554 141,86	-120 858,14
Rakennukset yhteensä	-6 100 000,00	-2 175 000,00	-8 275 000,00	-7 727 930,42	-547 069,58
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Koulukesk. piha-alueen kehittäminen				25 000,00	-25 000,00
Peurajärven kunnostus	-100 000,00		-100 000,00	-55 942,00	-44 058,00
Peurajärven kunnostus				-267,00	267,00
Joulupalot				-1 068,72	1 068,72
Simontaipaleen vesijohtoverkosto	-120 000,00	110 000,00	-10 000,00	-23 807,69	13 807,69
Kaavatiet 22–5 Peura-, Poro-, Vasantie	-300 000,00	-45 000,00	-345 000,00	-344 364,45	-635,55
Kiinteät rak. ja laitteet yhteensä	-520 000,00	65 000,00	-455 000,00	-400 449,86	-54 550,14
Käyttöomaisuusarvopaperit yht.					
Osakkeet ja osuudet	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-6 880 000,00	-2 065 000,00	-8 945 000,00	-8 155 730,98	789 269,02

2.4. Rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 120 100		1 110 100	-262 019,41	-1 272 119,41
Tulorahoituksen korjauserät				-230,70	-230,70
	1 120 100		1 110 100	-262 250,11	-1 272 350,11
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-6 880 000		-7 995 000	-8 158 380,32	163 380,32
Rahoitusosuudet investointimenoihin				0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				2 880,00	-2 880,00

Toiminta ja investoinnit, netto	-5 759 900	-7 995 000	-8 155 500,32	160 500,32
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset			24 000,00	-24 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	25 000,00	25 000,00	5 045,64	19 954,36
Antolainauksen muutokset	25 000,00	25 000,00	29 045,64	-4 045,64
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000,00	6 000 000,00	9 500 000,00	-3 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-505 000,00	-505 000,00	-344 824,00	-160 176,00
Lainakannan muutokset	5 495 000,00	5 495 000,00	9 155 176,00	3 660 176,00
Vaikutus maksuvalmiuteen	-239 900,00	-1 464 900	134 182,62	-1 599 082,62

2.5. Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

2.5.1. Määrärahojen toteutuminen

	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Vaalit	-9 359,00		-9 359,00	-10 793,67	1 434,67
<i>Vaalit YHTEENSÄ</i>	<i>-9 359,00</i>		<i>-9 359,00</i>	<i>-10 793,67</i>	<i>1 434,67</i>
Tarkastustoimi	-28 053,00		-28 053,00	-21 448,36	-6 604,64
<i>Tarkastustoimi YHTEENSÄ</i>	<i>-28 053,00</i>		<i>-28 053,00</i>	<i>-21 448,36</i>	<i>-6 604,64</i>
<u>Kunnanhallitus</u>					
Yleishallinto	-782 673,00		-782 673,00	-1 163 109,62	380 436,62
Toimisto-, IT- ja sis. palvelut	-263 776,00		263 776,00	-295 541,58	31 765,68
Maankäytön suunnittelu	-128 443,00		-128 443,00	-28 428,46	-100 014,54
Elinkeinojen kehittäminen	-558 003,00		-558 003,00	-466 267,79	-91 735,21
Maaseututoimi	-109 135,00		-109 135,00	-76 874,17	-32 260,83
<i>Kunnanhallitus YHTEENSÄ</i>	<i>-2 230 727,00</i>		<i>-2 230 727,00</i>	<i>-2 568 994,00</i>	<i>-338 267,00</i>
<u>Hyvinvointilautakunta</u>					
Sivistystoimen hallinto	-154 019,00		-154 009,00	-152 681,01	-1 773,49
Ruokapalvelu	-463 142,00		-463 142,00	-464 310,41	1 168,41
Varhaiskasvatus, päiväkoti	-669 826,00	-54 000,00	-723 826,00	-910 049,99	186 223,99
- perhepäivähoito	-98 388,00		-98 388	-79 684,05	-18 703,95
- ryhmäperhepäivähoito	-471 194,00		-471 194,00	-529 447,82	96 492,95
- avoin varhaiskasvatus	-556,00		-556,00	-548,98	-7,02
- esiopetus	535 708,00		535 708,00	-650 490,82	114 782,82

- projektit	-37 772,00		37 772,00	-49 897,02	12 125,02
Perusopetus, kirkonkylän koulu	-2 858 812,00	-277 341,00	-3 136 153,00	-3 079 503,03	-56 649,93
- Kuhan koulu	-635 290,00		-635 290,00	720 686,86	85 396,86
- yläkoulu	-2 867 339,00	277 341,00	-2 589 998	-2 801 740,44	211 742,40
- joustava perusopetus	-111 134,00		-111 134,00	-110 967,52	-166,48
- projektit	-2 226,00		-2 226,00	-101 682,48	99 456,48
Lukio	-970 069,00		-937 000,00	-942 382,48	-27 686,52
- projektit				-11 850,99	11 850,9
Kansalaisopisto	-349 635,00		-349 635,00	-330 611,96	-10 702,77
Kirjasto	-327 822,00		-327 822,00	-347 885,65	20 063,65
- kirjastoauto	-71 430,00		-71 430,00	-65 333,86	-6 096,14
Vapaa-aikatoimi, liikuntatoimi	-60 940		-60 940	-48 116,24	-12 823,76
- liikuntapaikat	-112 822,00		-112 822,00	-148 998,93	36 176,93
- projektit	-75 411,00		-75 411,00	-54 202,33	-21 208,67
- nuorisotoimi	-122 869,00		-122 869,00	-167 575,49	44 706,49
- projektit	-302 074,00		-302 074,00	-269 319,50	-32 754,50
- kulttuuritoimi	-75 470,00		-75 470,00	-55 987,91	-19 482,09
- museotoimi	-6 500,00		-6 500,00	-18 739,97	12 239,97
Sivistystoimi YHTEENSÄ	-11 380 448,00	54 000,00	-11 434 448,00	-12 112 695,45	-678 247,74
Tekninen lautakunta					
Hallinto	-258 528,00		-258 528,00	-321 774,43	63 246,43
Yhdyskuntapalvelut					
-kaavatiet	-200 286,00		-200 286,00	-215 978,19	15 692,19
-yksityistiet	-30 155,00		-30 155,00	-40 042,31	9 887,31
-lentokenttä	-14 700,00		-14 100,00	-17 210,44	2 510,44
-tievalaistus	-49 605,00		-49 605,00	-55 511,50	5 906,50
-vesihuolto, haja-asutus	-3 000,00		-3 000,00	-4 883,53	1 883,53
-puistot ja muut yleiset alueet	-393 201,00		-393 201,00	-459 307,47	66 106,47
-työllisyyspalvelut	-133 234,00		-133 234,00	-80 861,98	-52 372,02
-työllisyyden edistäminen	-347 913,00		-347 913	-201 046,93	-146 866,07
-liikuntapaikat ja alueet	-186 978,00		-186 978,00	-164 467,12	-22 510,88
-joukkoliikenne	-34 391,00		-34 391,00	-20 311,81	-4 779,19
-maa- ja metsätilat (sis toimitila- ja vuokrauspalvelut)					
Toimitila- ja vuokrauspalvelu	-2 316 095,00	-110 000,00	-2 426 095,00	-2 474 901,15	48 806,15
Rakennusvalvonta	-87 773,00		-87 773,00	-73 183,98	-14 589,02
Ympäristöhuolto, ymp.suojelu	-42 527,00		-42 527,00	-118 267,00	75 740,00
-ympäristöterveydenhuolto	-29 636,00		-29 636,00	-12 997,23	-16 638,77
-eläinlääkintä	-143 382		-143 382	-77 998,94	-65 383,06
Tekninen lautakunta YHTEENSÄ	-4 298 404,00	-110 000,00	-4 408 404,00	-4 392 401,33	39 134,53
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ	-17 946 991,00	-164 000,00	-18 110 991,00	-19 169 465,22	-1 058 474,22

INVESTOINTIOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama

Pitkävaikutteiset menot					
Kanta-arkisto	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00
Pitkävaikutteiset menot yht.	-50 000,00		-50 000,00		-50 000,00
Maa- ja vesialueet					
Maa-alueiden osto				-30 000,00	-125 000,00
Maa-alueiden myynti	-200 000,00	45 000,00	-155 000,00	2 649,30	-2 649,30
Maa- ja vesialueet yhteensä	-200 000,00	45 000,00	-155 000,00	-27 350,70	-127 649,30
Rakennukset					
Kerkkä/monitoimikeskus				-26 969,37	26 969,37
Päiväkoti 2022–2024	-1 650 000,00	-275 000,00	-1 925 000,00	-2 146 819,19	221 819,19
Yläkoulu/lukio uusi	-4 450 000,00	-950 000,00	-5 400 000,00	-5 554 141,86	154 141,86
Rakennukset yhteensä	-6 100 000,00	-1 225 000,00	-7 325 000,00	-7 727 930,42	402 930,42
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Koulukesk. piha-alueen kehittäminen				25 000,00	-25 000,00
Peurajärven kunnostus	-100 000,00		-100 000,00	-55 942,00	-44 058,00
Jouluvalot				-1 068,72	1 068,72
Simontaipaleen vesijohtoverkosto	-120 000,00	110 000,00	-10 000,00	-23 807,69	13 807,69
Kaavatiet 22–5 Peura-, Poro-, Vasantie	-300 000,00	-45 000,00	-345 000,00	-344 364,45	-635,55
Kiinteät rak. ja laitteet yht.	-520 000,00	65 000,00	-455 000,00	-400 182,86	-54 817,14
Käyttöomaisuusarvopaperit yht.					
Osakkeet ja osuudet	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00
Käyttöomaisuusarvopaperit yht.	-10 000,00		-10 000,00		-10 000,00
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-6 880 000,00	115 000,00	-7 995 000,00	-8 155 463,98	160 463,98

TUOSLASKELMAOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Korkokulut	-80 000,00		-80 000,00	-135 214,50	55 214,50
Muut rahoituskulut	-30 000,00		-30 000,00	-108 074,05	78 074,05
TUOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ	-110 000,00		-110 000,00	-243 288,55	133 288,55

RAHOITUSOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys				-57 000,00	57 000,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen vähennys	-330 000,00		-330 000,00	-344 824,00	14 824,00
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	-330 000,00		-330 000,00	-401 824,00	71 824,00

2.5.2. Tuloarvioiden toteutuminen

	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Vaalit					
Vaalit	7 000,00		7 000,00	6 790,00	210,00
Vaalit yhteensä	7 000,00		7 000,00	6 790,00	210,00
Kunnanhallitus					
Yleishallinto				59 078,00	-59 078,00
Toimisto-, IT- ja sisäiset palvelut	658 506,00		658 506,00	821 412,00	162 906,00
Elinkeinojen kehitt./Matkailu	126 000,00		126 000,00	136 575,00	-62 358,00
Maaseututoimi	4 380,00		4 380,00	0	-4 380,00
Kunnanhallitus yhteensä	788 886,00		788 886,00	1 017 065,00	-228 179,00
Sivistystoimi					

Sivistystoimen hallinto	463 668,00		463 668,00	455 621,00	8 047
Varhaiskasvatus	144 300,00		144 300,00	136 741,00	7 559,00
Perusopetus	78 000,00	54 000,00	132 000,00	315 540,00	-183 540,00
Lukio- ja ammatillinen koulutus	32 600,00		32 600,00	34 047,00	-1 447,00
Kansalaisopisto	45 400,00		45 400,00	37 080,00	8 320,00
Kirjasto	6 000,00		6 000,00	19 443,00	-13 443,00
Vapaa-aikatoimi	302 289,00		302 289,00	257 529,00	44 760,00
Sivistystoimi yhteensä	1 072 247,00	54 000,00	1 126 257,00	1 256 000,00	-129 743,00
Tekninen lautakunta KESKEN					
Tekninen toimi	85 900,00		85 900,00	162 974,00	77 074,00
Toimitila- ja vuokrauspalvelu	2 748 648,00		2 748 648,00	2 623 690,00	124 958,00
Rakennusvalvonta	42 000,00		42 000,00	45 747,00	-3 747,00
Ympäristövalvonta	11 000,00		11 000,00	0,00	11 000,00
Projektit				66 710,00	-66 710
Tekninen lautakunta yhteensä	2 887 548,00		2 887 548,00	2 899 121,00	-11 573
KAIKKI YHTEENSÄ	4 755 691,00	54 000,00	4 809 691,00	5 178 976,00	-369 285,00

TULOSLASKELMAOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	5 833 000		5 833 000	5 553 034,31	279 965,69
Valtionosuudet	8 258 000		8 258 000	8 279,091,00	-20 691,00
Korkotuotot	55 000		55 000	43 901,00	11 099,00
Muut rahoitustuotot	275 000		275 000	95 714,56	252 185,97
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ	14 421 000		14 421 000	13 971 740,87	449 259,13

RAHOITUSOSA	TA	TA Muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-25 000		-25 000	-24 00,00	1 000,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lainojen vähennys	-505 000		-505 000	-345 000,00	-160 000,00
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	-525 000		-525 000	369 000,00	-159 000,00

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Kunnan tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2023		1.1.-31.12.2022	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	647 298,26		1 268 168,08	
Maksutuotot	177 179,38		1 292 777,64	
Tuet ja avustukset	670 929,30		1 311 728 87	
Muut toimintatuotot	922 513,17	2 417 920,11	516 663,96	4 389 338,55
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-7 006 752,28		-12 434 384,33	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 500 863,74		-2 852 989,93	
Muut henkilösivukulut	-251 053,66		-492 790,64	

Palvelujen ostot	-3 833 268,22	-14 051 973,03
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 451 917,48	-2 236 512,43
Avustukset	-471 883,57	-1 259 115,24
Muut toimintakulut	-1 892 670,79	-2 069 312,34
Toimintakate	-13 990 489,63	-31 007 739,39
Verotulot	5 553 034,31	10 830 891,11
Valtionosuudet	8 279 091,00	21 565 578,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	43 901,00	34 394,81
Muut rahoitustuotot	95 732,46	492 782,04
Korkokulut	-135 214,50	-45 762,90
Muut rahoituskulut	-108 074,05	-285 398,43
Vuosikate	-262 019,41	1 584 745,24
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-800 317,99	-789 094,01
Arvonalentumiset	0	-150 788,30
Tilikauden tulos	-1 062 337,40	644 862,93
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	14 015,66	22 579,38
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	-1 048 321,74	667 442,31

3.2. Kunnan rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-262 019,41	1 584 745,24
Tulorahoituksen korjauserät	-230,70	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 158 380,32	-1 920 062,75
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	170 281,50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 880,00	15 318,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 417 750,43	-149 717,09
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	24 000,00	-57 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	5 045,64	89 805,64
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 500 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-344 824,00	-344 824,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-190,17	-817,10
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	689 612,12	-766 695,21
Korottomien velkojen muutos	-1 321 710,54	-587 768,76

Rahoituksen rahavirta	8 551 933,05	-491 761,91
Rahavarojen muutos	134 182,62	-641 479,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	11 330 730,16	11 196 547,54
Rahavarat 1.1.	11 196 547,54	11 838 026,54
	<u>134 182,62</u>	<u>-641 479,00</u>

3.3. Kunnan tase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	28 154 714,91	21 624 700,37
Aineettomat hyödykkeet	47 062,34	172 085,85
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	47 062,34	172 085,85
Aineelliset hyödykkeet	19 625 559,62	12 145 123,08
Maa- ja vesialueet	1 941 893,80	1 914 543,10
Rakennukset	4 715 412,70	5 009 579,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 974 382,86	4 366 717,70
Koneet ja kalusto	26 453,78	40 247,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 967 416,48	814 036,16
Sijoitukset	8 482 092,95	9 307 491,44
Osakkeet ja osuudet	8 354 799,02	9 180 197,51
Muut saamiset	127 293,93	127 293,93
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	38 556,63	38 556,63
Valtion toimeksiannot	38 556,63	38 556,63
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 076 620,42	14 552 089,56
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Saamiset	2 745 890,26	3 464 548,02
Pitkäaikaiset saamiset	1 638 654,94	1 667 700,58
Lainasaamiset	1 638 654,94	1 667 700,58
Lyhytaikaiset saamiset	1 107 235,32	1 796 847,44
Myyntisaamiset	125 128,61	336 801,71
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	137 348,15	242 879,88
Siirtosaamiset	844 758,56	1 217 165,85
Rahoitusarvopaperit	5 537 388,12	5 575 598,15
Osakkeet ja osuudet	2 050 528,18	1 380 624,40
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	337 756,02	1 051 475,58

Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 149 103,92	3 143,498,17
Rahat ja pankkisaamiset	5 793 342,04	5 620 949,39
VASTAAVAA YHTEENSÄ	42 269 891,96	36 324 352,56
VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA	27 751 469,58	28 711 961,00
Peruspääoma	14 386 687,84	14 298 857,52
Edellisten tilikausien ylijäämä	14 413 103,48	13 745 661,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 048 321,74	667 442,31
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	684 093,97	698 109,63
Poistoero	84 093,97	98 109,63
Vapaaehtoiset varaukset	600 000,00	600 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	25 314,25	25 314,25
Muut pakolliset varaukset	25 314,25	25 314,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 166,92	2 357,09
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 166,92	2 166,92
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	190,17
VIERAS PÄÄOMA	13 806 847,24	6 886 610,59
Pitkäaikainen	10 826 360,00	2 000 030,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 826 360,00	2 000 030,00
Lyhytaikainen	2 980 487,24	4 866 580,59
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	673 670,00	344 824,00
Saadut ennakot	227 942,74	365 431,06
Ostovelat	832 292,02	1 438 656,83
Muut velat	148 485,99	273 713,52
Siirtovelat	1 098 096,49	2 443 955,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	42 269 891,96	36 324 352,56

3.4. Konsernilaskelmat

3.4.1. Konsernituloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	12 428 516,64	22 731 863,82
Toimintakulut	-26 812 566,68	-54 132 524,07
Toimintakate	-14 384 050,04	-31 400 660,25

Verotulot	5 467 092,01	10 794 260,10
Valtionosuudet	10 962 875,40	24 237 809,72
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	71 742,90	43 939,79
Muut rahoitustuotot	105 396,51	-18 455,66
Korkokulut	-448 150,91	-242 853,03
Muut rahoituskulut	-114 742,18	-316 383,82
Vuosikate	1 660 163,69	3 097 656,84
Poistot ja arvonalentumiset	-2 123 495,62	-2 832 350,39
Satunnaiset tuotot	0,00	250,59
Satunnaiset kulut	-18,99	0,00
Tilikauden tulos	-463 350,91	265 557,04
Tilinpäätössiirrot	21 660,62	47 446,56
Tilikauden verot	-124 159,85	-96 734,44
Laskennalliset verot	18 445,54	21 752,61
Vähemmistöosuudet	-3 019,62	407,22
Tilikauden yli/alijäämä	-550 424,24	238 429,01

3.4.2. Konsernin rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 660 163,69	3 097 656,84
Satunnaiset erät, netto	-18,99	250,59
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-124 159,85	-96 734,44
Tulorahoituksen korjauserät	5 326,09	-96 020,74
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 358 335,94	-5 377 439,18
Rahoitusosuudet investointeihin	19 812,70	327 091,60
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	107 274,24	305 813,42
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 689 938,05	-1 839 381,91
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 847 406,26	2 745 226,88
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 398 609,40	-1 104 736,93
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-938,86	-304 951,42
Oman pääoman muutokset	-21 353,11	-13 685,66
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 041,60	-2084,88
Vaihto-omaisuuden muutos	7 759,39	-123 364,60
Saamisten muutokset	678 010,05	-1 392 874,49
Korottomien velkojen muutokset	-757 342,03	1 195 698,95
Rahoituksen rahavirta	9 355 973,90	999 227,83

Rahavarojen muutos	666 035,85	-840 154,08
Rahavarat 31.12.	13 474 151,76	13 638 698,67
Rahavarat 1.1.	12 808 115,92	14 478 852,76
Yritysjärjestelyssä tulleet rahavarat		
Rahavarojen muutos	666 035,85	-840 154,08

3.4.3. Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	46 567 539,74	45 953 652,10
Aineettomat hyödykkeet	386 661,25	643 396,26
Aineettomat oikeudet	318 584,12	439 619,85
Konserniliikearvo	21 014,79	24 016,90
Muut pitkävaikutteiset menot	47 062,34	174 331,54
Ennakkomaksut	0,00	5 427,98
Aineelliset hyödykkeet	45 661 870,13	44 754 894,85
Maa- ja vesialueet	2 704 622,41	2 689 429,72
Rakennukset	21 966 944,35	25 145 037,29
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 391 987,73	4 850 533,58
Koneet ja kalusto	691 716,73	903 491,31
Muut aineelliset hyödykkeet	6 150 454,85	4 925 414,91
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 756 144,07	6 240 988,05
Sijoitukset	519 008,36	555 360,99
Osakkeet ja osuudet	519 008,36	548 034,66
Muut saamiset	0,00	7 326,33
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	444 469,54	265 576,13
Valtion toimeksiannot	262 576,12	257 987,50
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	7 906,18	7 588,63
Muut toimeksiantojen varat	173 987,23	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 455 846,51	19 570 423,51
Vaihto-omaisuus	301 967,08	395 888,47
Aineet ja tarvikkeet	142 084,09	238 713,20
Valmiit tuotteet	159 315,41	156 459,68
Muu vaihto-omaisuus	567,58	715,59
Saamiset	3 679 727,67	5 535 836,37
Pitkäaikaiset saamiset	1 006 253,46	1 027 268,02
Lainasaamiset	1 002 805,88	1 026 805,88
Muut saamiset	3 447,58	462,14
Lyhytaikaiset saamiset	2 673 474,21	4 508 568,35
Myyntisaamiset	1 515 285,39	2 352 066,47
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	210 802,34	555 163,38
Siirtosaamiset	947 386,48	1 601 338,50
Rahoitusarvopaperit	5 862 074,29	5 857 798,06

Osakkeet ja osuudet	2 050 528,18	1 381 588,17
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	662 442,19	1 331 697,51
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 149 103,92	3 143 498,17
Muut arvopaperit	0,00	1 014,22
Rahat ja pankkisaamiset	7 612 077,48	7 780 900,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	64 467 855,79	65 789 651,74

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA	35 993 609,52	36 749 049,16
Peruspääoma	14 386 687,84	14 298 857,52
Muut omat rahastot	1 332 956,47	1 359 589,16
Edellisten tilikausien ylijäämä	20 852 173,01	18 704 102,47
Tilinavaus	-6 455,07	
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) muutos	-21 328,51	2 148 071,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-550 424,24	238 429,01
VÄHEMMISTÖOSUUDET	44 270,77	46 352,08
PAKOLLISET VARAUKSET	25 314,25	188 259,59
Eläkevaraukset	0,00	1 952,56
Muut pakolliset varaukset	25 314,35	186,307,03
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	410 179,41	252 782,25
Valtion toimeksiannot	224 019,49	241 848,81
Lahjoitusrahastojen pääomat	10 073,10	9 762,52
Muut toimeksiantojen pääomat	176 086,81	1 170,91
VIERAS PÄÄOMA	27 994 481,85	28 553 208,68
Pitkäaikainen	18 908 714,48	18 153 157,47
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 023 726,92	17 269 964,65
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muut velat	614 888,11	594 647,85
Laskennalliset verovelat	270 099,44	288 544,98
Lyhytaikainen	9 085 767,38	10 400 051,21
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 316 954,13	1 441 391,55
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	678 622,65	548 338,42
Ostovelat	1 771 350,55	2 980 584,29
Muut velat	433 796,76	596 841,31
Siirtovelat	1 885 043,29	4 832 895,64
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	64 467 855,79	65 789 651,74

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun ja tehtävien siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tulot ja menot siirtyivät hyvinvointialueille. Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävien siirtymässä myös tehtäviä vastaava verorahoitus siirtyi hyvinvointialueille.

Hyvinvointialueen ja Ranuan kunnan väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveystoimea ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettun lain (voimaantulolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien siirto hyvinvointialueille on kirjattu Ranuan kunnassa kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu Ranuan kunnan tilinpäätöksen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa tai rahoituslaskelmassa.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymiseen liittyvistä syistä Ranuan kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edellisen tilinpäätöksen nähden.

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO –periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

4.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisut

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

4.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

4.3.1. Toimintatuotot tulosalueittain

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Keskusvaalilautakunta			6 789	7 773
Vaalit			6 789	7 773
Kunnanhallitus			360 602	274 794
Yleishallinto			59 078	35 109
Toimisto- ja sisäiset palvelut			226 639	111 372
Elinkeinojen kehitt. ml. projektit			74 885	128 313
Hyvinvointilautakunta			795 661	834 425
Hallinto			435	10 085
Keskuskeittiö			13 425	
Varhaiskasvatus ml. projektit			136 741	264 792
Perusopetus ml. projektit			315 540	236 756
Lukio- ja ammatillinen koulutus			34 048	27 085
Kansalaisopisto			34 720	28 667
Kirjasto			19 443	28 888

Vapaa-aikatoimi ml. projektit			241 309	238 152
Tekninen lautakunta			1 254 868	261 043
Tekninen toimi			25 535	34 203
Yhdyskuntapalvelut			99 317	
Toimitila- ja vuokrauspalvelu			167 854	196 541
Rakennusvalvonta			45 747	30 299
Projektit			66 709	
Joukkoliikenne			14 500	
Kiinteistöpalvelut			835 206	
Kunta yhteensä	2 417 920	4 389 339		
Ranuan seudun matkailu	5 564 870	Muu		
Ranuan Infra Oy	2 657 503	konserni		
Ranuan vuokra-asunnot Oy	1 124 271	yhteensä		
Lapin Liitto ky	111 770	7 774 451		
Rovaniemen Koulutus-k.yhtymä	1 604 248			
Eliminoinnit	-1 052 067			
Toimintatuotot yhteensä*)	12 428 516	22 656 325*)	2 417 920	4 389 339*)

*) vuosi 2022 sis. perusturvan tuottoja: 10 492 535 €/konserni ja 3 011 932 €/kunta

4.3.2. Verotulot

Verotulojen erittely		
	2023	2022
Kunnan tulovero	3 721 220	8 624 051
Osuus yhteisöveron tuotosta	696 297	1 113 458
Kiinteistövero	1 135 517	1 093 383
Verotulot yhteensä	5 553 034	10 830 891

4.3.3. Valtionosuudet

Valtionosuuksien erittely		
	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 927 893	14 247 788
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 472 724	4 665 185
Verotulomenojen kompensatio	759 964	2 507 287
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	118 510	145 318
Valtionosuudet yhteensä	8 279 091	21 565 578

4.3.4. Palveluiden ostot

Palvelujen ostojen erittely (U)		
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	497 529	6 655 563
Muiden palvelujen ostot	3 335 739	7 398 410

4.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät:

	<u>Poistomenetelmä</u>	<u>Poistoaika (v tai %)</u>
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	tasapoisto	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	2 vuotta
Muut pitkävaik. menot	tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Taloussrakennukset	tasapoisto	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	20 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	tasapoisto	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	7 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto	7 %
Kaukolämpöverkko	tasapoisto	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	tasapoisto	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	tasapoisto	10 vuotta
Maakaasuverkko	tasapoisto	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	tasapoisto	15 vuotta
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	menojäännöspoisto	15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10 vuotta
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	tasapoisto	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta

Muut liikkuvat työkonemat	tasapoisto	5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto. yms. laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa
---------------------	------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

4.3.6. Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Kaatopaikan kunnostus 1.1.	25 314,25	25 314,25	25 314,25	25 314,25
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaatopaikan kunnostus 31.12.	25 314,25	25 314,25	25 314,25	25 314,25
Eläkevaraus 1.1.	1 952,56	454,43	1 952,56	
Lisäykset tilikaudella	0	2 071,05	0	
Vähennykset tilikaudella	0	-572,92	0	
Eläkevaraus 31.12.	1 952,56	1 952,56	1 952,56	
Tilinavaus*)	-160 992,78			
Potilasvahinkomaksu 1.1.	0,00	228 987,77		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	0,00	-67 994,99		
Potilasvahinkomaksu 31.12.	0,00	160 992,78		

*) potilasvahinkovakuutusvaraus on aikaisemmin tullut konsernitilinpäätökseen sairaanhoitopiiriltä. HVA uudistuksessa ko. varaus siirtyi hyvinvointialueelle, eikä siten ole kunnan konsernitilinpäätöksessä 2023.

4.3.7. Olennaiset muihin toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	0	21 638	0	21 638
Rakennusten myyntivoitot	0	0	0	0
Muut myyntivoitot	231	7 940	231	7 940

Myyntivoitot yhteensä	231	29 578	231	29 578
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

4.3.8. Rahoitustuotot ja -kulut

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	72 871	60 366
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	6 472,13	11 390
Yhteensä	72 871	71 756

4.3.9. Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	14 016	22 579
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	14 016	22 579

4.4. Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	172 085,85	172 085,85
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-125 023,51	-125 023,51
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	47 062,34	47 062,34
			0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	47 062,34	47 062,34

Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesi- alueet ja kiint. liittymis- maksut	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.,	1 914 543,10	5 009 579,06	4 366 717,70	40 247,06	814 036,16	12 145 123,10
Lisäykset tilikauden aikana	30 000,00	0,00	0,00	0,00	8 128 380,32	8 158 380,32
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-2 649,30	0,00	0,00		0,00	-2 649,30
Siirrot erien välillä	0,00	-25 000,00	0,00	0,00	25 000,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-269 166,36	-392 334,84	13 793,30	0,00	-675 294,48
Arvonlennukset ja niiden palautukset		0,00	0,00			0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 941 893,80	4 715 412,70	3 974 382,86	26 453,78	8 967 416,48	19 625 559,62
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 941 893,80	4 715 412,70	3 974 382,86	26 453,78	8 967 416,48	19 625 559,62

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset				
	Osakkeet ja osuudet			Yhteensä
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.	7 900 662	247 302	206 835	8 354 799
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	7 900 662	247 302	206 835	8 354 799
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 900 662	247 302	206 835	8 354 799

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ranuan Vuokra-asunnot Oy	Ranuan kunta	100 %	100 %	1 059	3 272	121
Ranuan Infra Oy	Ranuan kunta	100 %	100 %	4 976	4 248	161

Ranuan Seudun Matkailu Oy	Ranuan kunta	100 %	100 %	4 789	5 720	347
Kiinteistö Oy Ranuan Kanervikko	Ranuan kunta		100 %	476		
			Yhteensä	11 300	13 240	629
Kuntayhtymät						
Lapin liitto ky	Rovaniemen kpnki	1,73 %	1,73 %	16	19	3
Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä	Rovaniemen kpnki	7,03 %	7,03 %	3 721	1 573	-46
			Yhteensä	3 737	1 592	-43

Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	2 661,58
Lainasaamiset	635 849	0,00	640 894,70	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	635 849	0,00	640 894,70	2661,58
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	682 523,95
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	682 523,95
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	125 129	0,00	334 140,13
Lainasaamiset	1 002 806	0,00	1 026 805,88	0,00
Muut saamiset	0,00	137 348	0,00	242 879,88
Siirtosaamiset	0,00	844 758	0,00	534 641,90
Yhteensä	1 002 806	1 107 235	1 026 805,88	1 111 661,91
Saamiset yhteensä	1 638 655	1 107 235	1 667 700,58	1 796 847,44

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0,00	0,00	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	10 426	29 455,02	0,00	0,00
EU-tuet ja avustukset	2 588	13 815,40	0,00	0,00

Muut tulojäämät	934 386	1 547 061,22	844 759	1 217 165,85
Tulojäämät yhteensä	947 386	1 590 331,65	844 759	1 217 165,85
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	947 386	1 590 331,65	844 759	1 217 165,85

Rahoitusarvopaperit

	2023	2022
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	2 574 876,09	1 780 873,39
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 050 528,18	1 380 624,40
Erotus	524 347,91	400 248,99
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	353 326,63	1 052 041,76
Kirjanpitoarvo 31.12.	337 756,02	1 051 475,58
Erotus	15 570,61	566,18
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	6 429 282,11	3 144 137,76
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 149 103,92	3 143 498,17
Erotus	3 280 178,19	-639,59
Yhteensä rahoitusarvopaperit	5 537 388,12	5 575 598,15

4.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	14 386 688	14 298 858	14 386 688	14 298 858
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	14 386 688	14 298 858	14 386 688	14 298 858
<u>Muut omat rahastot</u>				
SVOP 1.1.	83 796	238 153		
Lisäykset	0,00	0,00		
Vähennykset	0,00	-154 357		
SVOT yhteensä 31.12.	83 796	83 796		
Rakennusrahasto 1.1.	110 646	110 646		
Lisäykset	0,00	0,00		
Vähennykset	0,00	0,00		
Rakennusrahasto 31.12.	110 646	110 646		
Kehittämisrahasto 1.1.	292	257		
Lisäykset	0			
Vähennykset	-25			
Kehittämisrahasto 31.12.	268	257		
Muu omat rahastot, 31.12.	1 164 890	1 170 293		
<u>Tilinavaus</u>	-4 983			
Muu oma rahasto 1.1.	1 159 907	1 170 293		
Lisäykset		4 810		

Vähennykset	-21 661	-164 890		
Muu oma rahasto yhteensä 31.12.	1 338 247	1 164 890		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	1 332 956	1 359 589		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	20 852 173	20 678 965	13 745 661	12 544 113
Tilinavaus	-6 455			
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	20 845 718	20 678 965	13 745 661	
Edell. tilikauden yli/alijäämä muutos	- 21 329	34 645	667 442	1 201 548
Edell.tilik. oikaisut				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	20 824 389	20 852 173	14 413 103	13 745 661
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-550 424	238 429	-1 048 322	667 442
Oma pääoma yhteensä	35 993 609	36 749 049	27 751 470	28 711 961

Erittely poistoerosta

Erittely poistoeroista		2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero		84 094	98 110
EVL-poistoihin liittyvä poistoero		0	0
Poistoero yhteensä		84 094	98 110

Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2029 tai sen jälkeen		
Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2029 tai sen jälkeen	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 131 680	620 734
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	8 131 680	620 734

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuut	25 314	25 314	25 314	25 314
Muut pakolliset varaukset	0	0	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	25 314	25 314	25 314	25 314

Vieras pääoma

Vieras pääoma	2023	2022

	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	227 943	0,00	0
Ostovelat	0,00	25 674	0,00	21 387
Muut velat	0,00	0	0,00	0
Siirtovelat	0,00	0	0,00	0
Yhteensä	0,00	253 617	0,00	21 387
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0	0,00	0
Ostovelat	0,00	0	0,00	52 684
Muut velat	0,00	0	0,00	0
Siirtovelat	0,00	0	0,00	0
Yhteensä	0,00	0	0,00	52 684
Velat muille				
Saadut ennakot	0,00	0	0,00	365 431
Ostovelat	0,00	806 618	0,00	1 364 585
Muut velat	0,00	148 486	0,00	273 714
Siirtovelat	0,00	1 098 096	0,00	2 463 955
Yhteensä	0,00	2 053 201	0,00	4 467 685
Vieras pääoma yhteensä	0,00	2 306 817	0,00	4 541 757

Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	433 797	596 841	148 486	273 714
Muut velat yhteensä	433 797	596 841	148 486	273 714

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 154 668	2 709 740	757 795	1 602 594
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	482 122	187 180	69 572	135 223
Korkojaksotukset	6 062	33 286	114 849	10 031
Muut menojäämät	119 694	1 763 582	155 880	716 107
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 762 545	4 693 789	1 098 096	2 463 955

4.4.3. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 023 726,92	3 512 202,15	10 826 360,00	2 344 854
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	18 023 726,92	3 512 202,15	10 826 360,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	4 316 954,13	2 323 678,66	673 670,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	4 316 954,13	2 114 882,92	673 670,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	22 340 681,05	5 627 085,07	10 826 360,00	0,00

Leasingvastuiden yhteismäärä

Leasing- ja vuokravastuut yhteismäärä				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Danske Finance Oy				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	290,16	1 090,00	290,16	1 090,00
Myöhemmin maksettavat	0,00	870,48	0,00	870,48
Yhteensä	290,16	1 960,48	290,16	1 960,48
Leasingvastuut konserni				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat		140 269,77		
Myöhemmin maksettavat		101 148,33		
Yhteensä		241 418,10		
Kuntarahoitus Oyj, voimassa 31.12.2042 asti				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 410 204,77	1 195 878,67	1 410 204,77	1 195 878,67
Myöhemmin maksettavat	13 909 415,39	14 484 688,16	13 909 415,39	14 484 688,16
Yhteensä	15 319 620,16	15 680 566,83	15 319 620,16	15 680 566,83
Leasingvastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 410 494,93	1 337 238,44	1 410 494,93	1 196 968,87
Myöhemmin maksettavat	13 909 705,55	14 586 706,97	13 909 705,55	14 485 558,64
Leasingvastuut yhteensä	15 320 200,48	15 923 945,41	15 320 200,48	15 682 527,31
Vuokravastuut konserni				
Muut vuokravastuut		484 566,90		
Vuokravastuut yhteensä		484 566,90		
Leasing sopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2023	2022	2023	2022

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta:				
Alkuperäinen pääoma			9 812 772,55	9 812 772,55
Jäljellä oleva pääoma			5 895 494,75	4 852 889,00
Takaukset muiden puolesta:				
Alkuperäinen pääoma		4 941 883,44	4 941 883,44	4 941 883,44
Jäljellä oleva pääoma		1 802 839,14	1 723 147,06	1 802 839,14
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta:				
Ranuan Seudun Matkailu Oy				
Alkuperäinen pääoma			3 142 532,00	1 500 000,00
Jäljellä oleva pääoma			2 289 681,12	1 176 500,00
Ranuan Infra Oy				
Alkuperäinen pääoma			6 933 631,56	6 933 631,56
Jäljellä oleva pääoma			3 066 566,63	3 110 838,00
Ranuan Vuokra-asunnot Oy				
Alkuperäinen pääoma			1 379 140,99	1 379 140,99
Jäljellä oleva pääoma			539 247,00	565 551,00
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta:				
Alkuperäinen pääoma			9 812 772,55	9 812 772,55
Jäljellä oleva pääoma			5 895 494,75	4 852 889,00
Takaukset muiden puolesta:				
Ranuan Vanhusten ja Eläkeläisten Tukiyhdistys ry				
Alkuperäinen pääoma	2 461 883,44	2 461 883,44	2 461 883,44	2 461 883,44
Jäljellä oleva pääoma	1 179 770,00	1 228 582,00	1 179 770,00	1 228 582,00
Ranuan Kristillinen Kansanopisto r.y.				
Alkuperäinen pääoma	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
Jäljellä oleva pääoma	287 210,68	287 210,68	287 210,68	287 210,68
Ranuan Peura ry				
Alkuperäinen pääoma	480 000,00	480 000,00	480 000,00	480 000,00
Jäljellä oleva pääoma	256 166,38	287 046,46	256 166,38	287 046,46
Takaukset muiden puolesta:				
Alkuperäinen pääoma	4 941 883,44	4 941 883,44	4 941 883,44	4 941 883,44
Jäljellä oleva pääoma	1 723 147,06	1 802 839,14	1 723 147,06	1 802 839,14

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	30 014 310	27 784 169
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	23 892	16 067

Lähde: <https://kuntientakauskeskus.fi/takaustoiminta/kuntaakohtaiset-takausvastuut/>

4.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain	2023	2022
Kunnanhallitus	9	13
Perusturvalautakunta	0	161
Hyvinvointilautakunta	154	156
Tekninen lautakunta	32	31
Yhteensä	195	361

Henkilöstökulut	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	8 758 669,68	15 780 164,90
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	8 758 669,68	15 780 164,90

Tilintarkastajan palkkiot	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	4 720,50	10 656,60
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 580,00	6,524,00
Palkkiot yhteensä	6 300,50	17 180,60

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
Keskustapuolue	1 079	1 053
Parempi Ranua	14	57
Sosiaalidemokraattinen puolue	167	134
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 260	1 244

5. Allekirjoitukset ja merkinnät

Ranualla 3.6.2024

Tilintarkastusmerkintä:

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Ranualla 3.6.2024

KPMG Oy Ab

Juha Väärälä
KHT, JHT
vastuullinen tilintarkastaja

6. Luettelot ja selvitykset

Käytetyt kirjanpitokirjat:

		Säilytys	
		<u>aika</u>	<u>paikka</u>
Tasekirja	sidottu	pysyvästi	Kunnanviraston ala-arkisto
Päiväkirja	atk-tuloste	6 v.	
Pääkirja	atk-tuloste	6 v.	
Ostoreskontra	atk-tuloste	6 v.	
Myyntireskontra	atk-tuloste	6 v.	
Käyttöomaisuuskirjanpito	atk-tuloste	6 v.	
Palkkakortisto	atk-tuloste	50 v.	

Käytössä olevat tositelajit:

ProEconomica ajalla 1.1.-31.3.2018:

001 Tiliotetositteet
005 Muistiotositteet
009 Käyttöomaisuusviennit
090 Konsernitositteet
105 Ostolaskut/Rondo
110 Ostolaskut, suoritukset

112 Yleislaskutus
154 Proconsona
157 Terveyskeskus, laskutus

201 Päivähoito/Pro Consona
203 Antolainalaskut

300 Vanhainkodin hoitomaksut
333 Mediatriin laskut

301 Sosiaalipalvelut
315 Kotipalvelulaskut
350 Kaamoskoti-laskut
351 Kanervakoti-laskut

360 Perhehoitolaskut
36 Palvelutalo Marjukka
400 Myyntireskontra, suoritukset

403 Sivistystoimen laskut
404 Lukio/yläaste
500 Palkkasuoritteiden tositteet
603 Huoneistojen vuokrat
604 Tonttien vuokrat
010 Matkalaskutositteet

Intime 1.4.2018 alkaen:

30 Pankkitositteet
31 Salaiset ostolaskut P2P
32 Ostolaskut P2P
34 Hyvitysten kohdistus OSRE
35 Ostolaskujen maksut
36 Ostolaskut käsin tallennetut
38 Toimeentulotuella maks.laskut
39 Proconsona/Sosiaalityö
40 Myren viitesuoritukset
41 Myre käsintallennetut suoritukset
42 Intime yleislaskutus
44 Intime Web-laskutus hetilasku
46 Viitesuoritukset/Perintätsto
47 Myre enn.ja maksumäär.kohd.
48 Sopimuslaskutus
49 Korkolaskut
51 Mediatri-laskutus
52 Päivähoidon laskut Proconsona
55 Hellewi
56 Vuokralaskutus
59 Konvertoidut avoimet laskut
5A Mediatri, Kotihoito
5B Mediatri, tk-maksut
5C Mediatri, hammashuolto
5D Mediatri, fysioterapia
5E Mediatri, hoitopäivämaksut

5T Mediatri, työterveyslaskutus
63 eMemo Payments
70 Sisäiset laskut
77 SIS Web-muistiotositteet
78 Sis.laskutus Intime/P2P
80 Web-muistiotosite
81 Käsinkirjatut muistiotositteet
82 Matkalaskut M2
83 Yleismuistiot MYRE

84 Palkkatositteet
85 Luottotappiot
86 Hyvitysten kohdistus MYRE
87 Sumu-poistot
88 Käyttöomaisuuden luovutukset
89 Poistoeron muutokset
90 Vyörytykset
91 KP laskennalliset

92 Kp automaattikirjaukset
93 SL laskennalliset
94 SL automaattikirjaukset

95 Jaksotukset
96 KP tulos
97 KP tulos laskennallinen
98 SL tulos
99 SL tulos laskennallinen

Tositteiden säilytysaika on 6 vuotta, paitsi EU-projektien 15 vuotta.

Säilytyspaikka: kunnanviraston päätearkisto.

Rondon ostolaskut Lapit Oy:ssä Rovaniemellä 15 vuotta.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 95 pages before this page

Dokumentet inneholder 95 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 95 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 95 sider før denne side

Detta dokument innehåller 95 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 96 pages before this page
Dokumentet inneholder 96 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 96 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 96 sider før denne side

Detta dokument innehåller 96 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende